

НАЦІОНАЛЬНИЙ СТАНДАРТ УКРАЇНИ

ДСТУ ХХХХ

(Перша редакція)

**ПОЖЕЖНО-РЯТУВАЛЬНІ ПІДРОЗДІЛИ (ЧАСТИНИ).
ВИМОГИ ДО ДИСЛОКАЦІЇ І РАЙОНУ ВИЇЗДУ,
КОМПЛЕКТУВАННЯ ПОЖЕЖНИМИ АВТОМОБІЛЯМИ ТА
ПРОЕКТУВАННЯ**

Видання офіційне

**Київ
ДП "УкрНДНЦ"
2017**

ПЕРЕДМОВА

1 РОЗРОБЛЕНО: Технічний комітет стандартизації "Пожежна безпека та протипожежна техніка" (ТК 25)

2 ПРИЙНЯТО ТА НАДАНО ЧИННОСТІ: наказ Державного підприємства "Український науково-дослідний і навчальний центр проблем стандартизації, сертифікації та якості" від ____ 201__ р. №

3 Цей стандарт розроблено згідно з правилами, установленими в національній стандартизації України

4 УВЕДЕНО ВПЕРШЕ

**Право власності на цей національний стандарт належить державі.
Забороняється повністю чи частково видавати, відтворювати
зادля розповсюдження і розповсюджувати як офіційне видання
цей національний стандарт або його частини на будь-яких носіях інформації
без дозволу ДП "УкрНДНЦ" чи уповноваженої ним особи**

ДП "УкрНДНЦ", 2017

ЗМІСТ

	С.
1 Сфера застосування	1
2 Нормативні посилання.....	2
3 Терміни та визначення понять	3
4 Позначки та скорочення.....	4
5 Загальні положення	5
6 Дислокація та район виїзду пожежно-рятувальних підрозділів	5
7 Комплектування пожежно-рятувальних підрозділів пожежними автомобілями	7
7.1 Основні пожежні автомобілі (пожежні автоцистерни)	7
7.2 Основні пожежні автомобілі цільового призначення	8
7.3 Спеціальні пожежні автомобілі	11
8 Визначення типу пожежного депо	14
9 Вимоги до проектування території пожежно-рятувальних частин	15
9.1 Загальні вимоги до території	15
9.2 Вимоги до зон території пожежно-рятувальної частини	17
10 Вимоги до проектування будинку пожежного депо та інших допоміжних будинків та споруд	22
Додаток А (обов'язковий) Перелік потенційно техногенно небезпечних об'єктів (підприємств)	28
Додаток Б (обов'язковий) Порогова маса техногенно небезпечних речовин для техногенно небезпечних об'єктів (підприємств) з високим ступенем ризику	30
Додаток В (довідковий) Приклад типового розміщення будівель, споруд та зон, що входять до складу пожежно-рятувальної частини ...	38
Додаток Г (обов'язковий) Схеми влаштування поворотів та розворотів та під'їздів на обмежених ділянках території	40
Додаток Д (довідковий) Приклади будівлі, споруд та майданчиків учбово-тренувальної зони	41
Додаток Е (обов'язковий) Норми належності приміщень будинку пожежного депо, а також їх площа	48
Бібліографія.....	52

НАЦІОНАЛЬНИЙ СТАНДАРТ УКРАЇНИ

**ПОЖЕЖНО-РЯТУВАЛЬНІ ПІДРОЗДІЛИ (ЧАСТИНИ).
ВИМОГИ ДО ДИСЛОКАЦІЇ І РАЙОНУ ВИЇЗДУ,
КОМПЛЕКТУВАННЯ ПОЖЕЖНИМИ АВТОМОБІЛЯМИ ТА
ПРОЕКТУВАННЯ**

**FIRE-RESCUE DEPARTMENTS (UNITS). REQUIREMENTS FOR
DISLOCATION AND RESPONSE AREA, COMPLECTATION BY
FIRE ENGINES AND ENGINEERING**

Чинний від 201_ _ - _

1 СФЕРА ЗАСТОСУВАННЯ

1.1 Цей стандарт розроблений для реалізації вимог ДБН Б.1.1-Х:201Х *Містобудування. Планування і забудова територій*.

1.2 Цей стандарт установлює вимоги до: дислокації пожежно-рятувальних підрозділів в населених пунктах та районів їх виїзду; комплектації пожежних депо пожежно-рятувальних підрозділів пожежними автомобілями; проектування територій та будинків пожежно-рятувальних частин.

1.3 Цей стандарт поширюється на органи державного управління, місцевого і регіонального самоуправління, підприємства і установи, незалежно від форм власності та відомчого підпорядкування, громадські об'єднання і громадян, які здійснюють проектування, будівництво і благоустрій на території міських і сільських поселень та інших територій.

2 НОРМАТИВНІ ПОСИЛАННЯ

У цьому стандарті наведено посилання на такі національні нормативні документи:

Постанова Кабінету Міністрів України від 27 листопада 2013 р. № 874 *Про затвердження критеріїв утворення державних пожежно-рятувальних підрозділів (частин) Оперативно-рятувальної служби цивільного захисту в адміністративно-територіальних одиницях та переліку суб'єктів господарювання, де утворюються такі підрозділи (частини)*

ДБН Б.1.1-Х:201Х *Містобудування. Планування і забудова територій*

ДБН В.1.1-7:2016 *Пожежна безпека об'єктів будівництва. Загальні вимоги*

ДБН В.1.2-12-2008. *Будівництво в умовах ущільненої забудови. Вимоги безпеки*

ДБН В.2.2-13-2003. *Спортивні та фізкультурно-оздоровчі споруди*

ДБН В.2.2-15-2005 *Житлові будинки. Основні положення*

ДБН В.2.2-9-2009 *Громадські будинки та споруди. Основні положення*

ДБН В.2.5-64:2012 *Внутрішній водопровід та каналізація. Частина I. Проектування. Частина II. Будівництво*

ВСН 01-89 *Здания и сооружения. Предприятия по обслуживанию автомобилей*

Директива 2012/18/ЄС Європейського Парламенту та Ради про контроль значних аварій, пов'язаних з небезпечними речовинами

3 ТЕРМІНИ ТА ВИЗНАЧЕННЯ ПОНЯТЬ

3.1 район виїзду пожежно-рятувального підрозділу

Визначена розрахунком територія, на якій пожежно-рятувальним підрозділом здійснюється реагування на небезпечні події (пожежі).

3.2 штатні засоби рятування з висоти

Ручні пожежні драбини та інші засоби рятування з висоти, якими комплектуються основні пожежні автомобілі відповідно до таблицю належності.

3.3 умовна площа забудови

Громадська, житлова і виробнича площі забудови населеного пункту за виключенням: земель сільськогосподарського, лісгосподарського використання та природно-заповідного фонду, у тому числі водних об'єктів.

3.4 безводний район виїзду

Район населеного пункту де відсутні природні водоймища та штучні джерела зовнішнього протипожежного водопостачання, або їх кількість та дебіт недостатні для забезпечення розрахункової кількості води для гасіння пожеж.

3.5 час прибуття

Нормований час прибуття першого пожежного автомобіля до місця виклику

3.6 пожежно-рятувальний підрозділ

Структурна одиниця сил цивільного захисту, до якої входять, згідно з штатним розписом, особовий склад, пожежна техніка та оснащення.

3.7 пожежно-рятувальна частина

Територія населеного пункту або об'єкту, на якій розташована будівля (споруда) пожежного депо та інші допоміжні будинки (споруди), що забезпечують функціонування пожежно-рятувального підрозділу.

3.8 караульне приміщення

Приміщення подвійного використання, обладнане ліжками–кріслами, яке може використовуватись черговою зміною в якості спального приміщення та/або кімнати відпочинку.

3.9 оптимальна кількість ПРП

Система розміщення ПРП при якій забезпечуються встановлений термін прибуття першого підрозділу при мінімальній кількості пожежно-рятувальних частин у населеному пункті.

3.10 доступна відстань

Відстань від пожежної частини до місця можливого виклику при якій прибуття першого пожежного підрозділу забезпечується у встановлений термін.

3.11 зона перетину доступних відстаней

Зона районів виїзду в якій реагування на небезпечну подію забезпечується у встановлений термін декількома ПРП.

3.12 зона обмеженої відстані

Зона поза доступною відстанню в якій реагування ПРП на небезпечну подію не перевищує 4 хвилини від встановленого терміну.

3.13 зона недосяжної відстані

Зона поза доступною відстанню в якій реагування ПРП на небезпечну подію перевищує 4 хвилини від встановленого терміну.

Терміни, наведені нижче, вживаються у цих нормах у значеннях, встановлених у таких документах:

3.14 пожежне депо – згідно з ДБН Б.1.1-Х:201Х

3.15 умовна висота будівель – згідно з ДБН В.1.1-7:2016

3.16 гарнізон ОРС ЦЗ (далі – Гарнізон) – згідно з наказом МВС України від 07.10.2014 № 1032

3.17 водні об'єкти загальнодержавного значення – згідно з водним кодексом України

4 ПОЗНАКИ ТА СКОРОЧЕННЯ

У цьому стандарті вжито такі позначки та скорочення:

АЦ – пожежна автоцистерна;

ОРС ЦЗ – Оперативно-рятувальна служба цивільного захисту;

ПРП – пожежно-рятувальний підрозділ.

5 ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

5.1 Послідовність визначення місць дислокації ПРП, їх районів виїзду, комплектування пожежними автомобілями, визначення типів пожежного депо та проектування пожежно-рятувальних частин для населених пунктів полягає в наступному:

- встановлення необхідної кількості ПРП в населеному пункті;
- визначення району виїзду кожного ПРП за критерієм радіусу обслуговування або часу прибуття;
- комплектування ПРП пожежними автомобілями визначається за кількістю населення, умовної площі забудови, умовної висоти будівель, пожежної та техногенної небезпеки об'єктів та територій, середньостатистичних даних про пожежі у населеному пункті;
- визначення типу пожежного депо в залежності від комплектування ПРП пожежними автомобілями;
- проектування пожежно-рятувальної частини в залежності від визначеного типу.

5.2 Розрахунок дислокації, районів виїзду, комплектація пожежними автомобілями ПРП проводиться за необхідністю, але не менше ніж раз на п'ять років.

6 ДИСЛОКАЦІЯ ТА РАЙОН ВИЇЗДУ ПОЖЕЖНО-РЯТУВАЛЬНИХ ПІДРОЗДІЛІВ

6.1 Дислокація та райони виїзду ПРП визначаються із застосуванням одного з критеріїв: розрахунку радіуса обслуговування згідно з ДБН Б.1.1-Х:201Х, або розрахунку прибуття ПРП до місця виклику відповідно до цього стандарту.

6.2 Межі району виїзду ПРП, за критерієм часу прибуття, визначаються залежно від групи населеного пункту згідно з ДБН Б.1.1-Х:201Х та граничної швидкості руху пожежного автомобіля наведених в таблиці 6.1.

Таблиця 6.1 – Граничні швидкості руху пожежного автомобіля

Групи населених пунктів за чисельністю населення, тис. чол.							
малі				середні	великі	крупні	найкрупніші
до 5	від 5 до 10	від 10 до 20	від 20 до 50	від 50 до 100	від 100 до 250	від 250 до 800	понад 800
Граничні швидкості руху пожежного автомобіля, км/год							
31,0	32,0	33,0	35,0	35,0	35,0	39,0	26,0

Примітка. У випадку, якщо район виїзду охоплює населені пункти які відносяться до різних груп населених пунктів – для розрахунків приймається середня граничних швидкостей руху для цих населених пунктів.

6.3 Для визначення дислокації ПРП в населеному пункті проводиться уточнення меж районів виїздів існуючих ПРП з урахуванням граничних швидкостей наведених в таблиці 6.1 та визначаються зони недосяжної, обмеженої відстані та зони перетину доступних відстаней у населеному пункті.

6.4 При визначенні дислокації ПРП в населеному пункті слід враховувати наявність залізничних переїздів (крім 4 категорії) та розсувних мостових, паромних переправ.

6.5. Район виїзду ПРП в населеному пункті обмежується залізничними коліями, що обладнані переїздами I, II, III категорії, та водними об'єктами із наявними розсувними мостами або паромними переправами.

6.6 В разі розміщення в межах населеного пункту підприємств, виробнича діяльність яких визначена додатком А, рівень техногенної небезпеки яких підпадає під критерії додатку Б мають бути забезпечені об'єктовим ПРП з пожежним депо.

6.7 Пріоритетом у визначенні дислокації та районів виїзду нових ПРП в населеному пункті є розміщення ПРП у зонах недосяжних відстаней.

6.8 Розширення районів виїздів ПРП можливе за рахунок приєднання зон обмеженої відстані, з урахуванням п. 3.12 цього стандарту, за умови відсутності у зоні обмеженої відстані житлової та громадської забудови.

6.9. Райони виїздів суміжних ПРП у населеному пункті мають прагнути мати зони перетину доступних відстаней.

6.10. Шляхом системних розрахунків визначається оптимальна кількість ПРП, яка забезпечує час прибуття ПРП на всій території населеного пункту.

6.11 Гарнізони з наявністю водних об'єктів загальнодержавного значення повинні бути забезпечені ПРП, що комплектуються пожежними машинами (судами) у тому числі для рятування людей на воді. Розрахунок комплектації таких підрозділів пожежними машинами (судами) та оснащенням визначається окремими методиками, а вимоги до будівель пожежних депо таких ПРП встановлюються індивідуальними технічними умовами на проектування.

6.12 Підрозділи добровільної пожежної охорони можуть складати не більше 50 % від їх загальної кількості для населеного пункту або територіальної громади.

7 КОМПЛЕКТУВАННЯ ПОЖЕЖНО-РЯТУВАЛЬНИХ ПІДРОЗДІЛІВ ПОЖЕЖНИМИ АВТОМОБІЛЯМИ

7.1 Основні пожежні автомобілі (пожежні автоцистерни)

7.1.1 Кількість основних пожежних автомобілів для населеного пункту залежить від кількості населення, умовної площі забудови, середньостатистичних даних щодо кількості пожеж, даних щодо реагування на небезпечні події ПРП гарнізону (часу прибуття до місця виклику та гасіння пожеж).

7.1.2 При проведенні розрахунків основним пожежним автомобілем є АЦ середнього класу.

7.1.3 Кількість основних пожежних автомобілів, окрім пожежних автоцистерн, визначається у відповідності до розділу 7.2.

7.1.4 Розрахунок мінімальної кількості пожежних автоцистерн для населеного пункту здійснюється відповідно до математичного рівняння:

$$N_{\text{АЦ}} = (F + 1)^{0.01} (\tau_{>10} + 1)^{0.25} (\tau_{\text{л}>30} + 1)^{0.05} Q^{0.08} A^{0.81} \tau_{\text{л}}^{-0.7} \quad (1)$$

де F – кількість пожеж за рік для даного населеного пункту, шт.;

$\tau_{>10}$ – середній час прибуття на пожежу більше за 10 хв для даного населеного пункту, хв;

пр ДСТУ XXXX

$\tau_{л>30}$ – середній час гасіння пожежі більше за 30 хв, але менше за 10 год для даного населеного пункту, хв;

Q – кількість населення для даного населеного пункту, тис. чол.;

A – умовна площа населеного пункту, що враховує тільки область забудови, км²;

$\tau_{л}$ – середній час гасіння пожежі більше для даного населеного пункту, хв.

Отримане число порівнюється із даними із табл. 7.1. Для заданої щільності населення вибирається значення математичного очікування, отриманого за формулою (1). Якщо модуль різниці між числом, отриманим за робочою формулою та числом з табл. 7.1 є більшим за наведену у табл. 7.1 дисперсію то визначається середнє значення між отриманим даним за формулою (1) та відповідним числом, що наведене у табл. 7.1.

При прийнятті кінцевого числа автоцистерн проводиться його округлення до найближчого більшого цілого числа.

Таблиця 7.1 – Значення еталонного математичного очікування та дисперсія в залежності від щільності населення населеному пункті

Щільність заселення населеного пункту, J , тис. чол./км ²								
< 0.2	0.2÷0.55	0.55÷1.3	1.3÷2	2÷2.7	2.7÷5	5÷7	7÷8	> 8
Еталонне очікування, шт.								
1	2	2	2	3	5	7	20	42
Дисперсія, шт.								
0	1	1	1	1	1	2	5	20

7.1.5 Розрахункова мінімальна кількість автоцистерн має бути збільшена до встановленої кількості ПРП населеного пункту.

7.1.6 Мінімальна кількість автоцистерн має бути збільшена із розрахунку дві одиниці основної пожежної техніки на кожну можливу одночасну пожежу у населеному пункті. Кількість можливих одночасних пожеж у населених пунктах визначається статистичними даними про пожежі за останні 5 років.

7.1.7 Якщо в районі виїзду є зони суцільної забудови з умовною висотою будівель 26 м і вище або місця історичної забудови з ускладненими плануванням рекомендується комплектувати ПРП легкими пожежними автоцистернами.

7.1.8 Комплектація ПРП з безводними районами виїзду, має передбачати важкі пожежні автоцистерни з об'ємом не менше 5 м³.

7.1.9 В ПРП населених пунктів та районів сільської місцевості з обмеженою транспортною доступністю до окремих зон обслуговування слід передбачати пожежні автоцистерни важкого класу на шасі підвищеної прохідності.

Примітка. Клас пожежних автоцистерн визначається згідно EN 1846-1:2011

7.2 Основні пожежні автомобілі цільового призначення

7.2.1 Кількість основних пожежних автомобілів цільового призначення залежить від чисельності населення окремих населених пунктів, пожежної та техногенної небезпеки об'єктів і середньостатистичних даних про пожежі у населених пунктах Гарнізону.

7.2.2 Кількість основних пожежних автомобілів цільового призначення, яка залежить від групи населених пунктів за чисельності населення наведена в таблиці 7.2

Таблиця 7.2 – Кількість основних пожежних автомобілів цільового призначення для населених пунктів

Пожежні автомобілі	Групи населених пунктів за чисельністю населення, тис. чол.					
	50–100	101-250	251–500	501-1000	1001-2000	понад 2000
АГДЗС (пожежний автомобіль газодимозахисту)	1	1 – на повні не повні 240			1 – на повні не повні 320	
АРА (аварійно–рятувальний автомобіль)	-	1 – на повні неповні 450				
АНР (автомобіль насосно-рукавний)	1	1	2	2	2	3
АКГ(автомобіль комбінового гасіння)	-	-	1		2	

Примітки. 1 При визначенні кількості АНР слід прирівнювати наявність пари ПНС та АР, розміщених в ПРП населеного пункту, до одного АНР.

2 При визначенні кількості АКГ слід прирівнювати наявність пари АППГ та АПГ,

пр ДСТУ XXXX

розміщених в ПРП населеного пункту, до одного АКГ

3 В разі обладнання АГДЗС оснащенням передбаченим для пожежних автомобілів зв'язку і освітлювання, вимогами норм комплектації населеного пункту АЗО можливо нехтувати.

4 В разі наявності в межах населеного пункту підземних станцій метрополітену та/або підземних просторів громадського призначення встановлена норма кількості АГДЗС повинна бути збільшена у відповідності до практичних потреб за умови проведення розрахунків за окремими методиками.

7.2.3 При комплектуванні ПРП населених пунктів пожежними автомобілями у відповідності до вимог табл. 7.2 слід передбачати резерв таких автомобілів.

7.2.4 Норми забезпечення Гарнізонів окремими видами пожежних автомобілів носять рекомендовані вимоги і наведені в табл. 7.3 та залежить від чисельності Гарнізону.

Таблиця 7.3 – Рекомендовані норми розрахунку основних пожежних автомобілів цільового призначення для Гарнізонів

Види пожежних автомобілів	Чисельність Гарнізону, чол.				
	до 1000	1000-1500	1500-2000	2000-3000	більше 3000
ПНС (пожежний автомобіль – насосна станція)	1	1	2	2	3
АР (рукавний пожежний автомобіль)	1	1	2	2	3
АППГ (пожежний автомобіль пінного гасіння)	1	1	1	2	2
АПГ (пожежний автомобіль порошкового гасіння)	1	1	1	2	2
АГГ (пожежний автомобіль газового гасіння)	-	1	1	1	1

7.2.5 Гарнізони з наявністю об'єктів видобутку природного газу повинні бути забезпечені АГВГ.

7.2.6 ПРП можуть бути забезпечені іншими видами пожежних машин в залежності від потреб Гарнізону.

7.2.7 АППГ та АПГ мають бути розміщені у ПРП Гарнізону, що найближче розташовані до об'єктів хімічної та нафтопереробної промисловості.

7.2.8 Служби аварійно-рятувального та протипожежного забезпечення аеропортів (аеродромів, вертодромів) комплектуються пожежною та аварійно-рятувальною технікою у відповідності до норм ІКАО.

7.3 Спеціальні пожежні автомобілі

7.3.1 Висота підйому спеціальних пожежних автомобілів, якими комплектується ПРП, залежить від умовної висоти будівель району виїзду.

7.3.2 Кожний ПРП має бути укомплектований спеціальною пожежною технікою для рятування людей з висоти.

7.3.3 Якщо в районі виїзду перебувають будинки виключно малоповерхової забудови (умовною висотою до 9 м) ПРП не комплектуються спеціальною пожежною технікою для рятування з висоти. При цьому основна пожежна техніка має бути укомплектована штатними ручними засобами рятування людей з висоти.

7.3.4 Якщо кількість будівель з умовною висотою до 15 м дорівнює або складає більше 25 % від загальної кількості будівель району виїзду ПРП, - підрозділ має бути укомплектований спеціальною пожежною технікою з висотою підйому не менше 18 м.

7.3.5 Якщо кількість будівель з умовною висотою до 15 м складає менше 25 % від загальної кількості будівель району виїзду ПРП – підрозділ не комплектується спеціальною пожежною технікою. При цьому основна пожежна техніка крім штатних ручних засобів рятування людей з висоти має бути укомплектована додатковим пожежними рятувальними пристроями для рятування людей з висоти до 15 м.

7.3.6 Якщо кількість будівель з умовною висотою до 26 м дорівнює або складає більше 15 % від загальної кількості будівель району виїзду ПРП – підрозділ комплектується спеціальною пожежною технікою з висотою підйому не менше 30 м.

7.3.7 Якщо кількість будівель з умовною висотою до 26 м складає менше 15 % від загальної кількості будівель району виїзду ПРП, а загальна кількість будівель з умовними позначками висоти до 15 м та 26 м у свою чергу дорівнює або складає 25 % від загальної кількості будівель району виїзду ПРП – підрозділ комплектується спеціальною пожежною технікою з висотою підйому не менше 18 м. При цьому основна пожежна техніка має бути укомплектована додатковим пожежними рятувальними пристроями для рятування людей з висоти до 15 м та 26 м.

7.3.8 Якщо загальна кількість будівель з умовними позначками висоти до 15 м та 26 м складає менше 25 % від загальної кількості будівель району виїзду ПРП – підрозділ спеціальною пожежною технікою не комплектується. При цьому основна спеціальна пожежна техніка має бути укомплектована засобами рятування людей з висоти до 15 м та 26 м.

7.3.9 Комплектація ПРП спеціальною пожежною технікою з висотою підйому не менше 50 м проводиться з розрахунку відсоткового відношення будівель з умовною висотою до 47 м від загальної кількості багатоповерхових та висотних будівель населеного пункту.

7.3.10 Якщо кількість будівель з умовною висотою до 47 м дорівнює або складає від 3 % до 5 % від загальної кількості багатоповерхових та висотних будівель населеного пункту – населений пункт має бути забезпечений однією одиницею спеціальної пожежної техніки з висотою підйому не менше 50 м.

7.3.11 Якщо кількість будівель з умовною висотою до 47 м складає більше 5 % від загальної кількості багатоповерхових та висотних будівель населеного пункту – населений пункт забезпечується додатковою одиницею спеціальної пожежної техніки з висотою підйому не менше 50 м із розрахунку на кожні повні

та неповні 7 % будівель з умовною висотою до 47 м від загальної кількості багатоповерхових та висотних будівель населеного пункту.

7.3.12 В разі знаходження у населеному пункті будівель з умовною висотою до 73 м і вище – населений пункт має бути забезпечений спеціальною пожежною технікою з висотою підйому не менше 80 м.

7.3.13 Спеціальна пожежна техніка з висотою підйому не менше 50 м має бути розміщена у ПРП, що найближче розташований до будівель з умовною висотою до 47 м та 73 м і вище або місць їх суцільної забудови. При цьому допускається комплектація ПРП двома одиницями спеціальної пожежної техніки для рятування з висоти, за умови: комплектація першої одиниці спеціальної пожежної техніки для рятування з висоти здійснена у відповідності до п. 8.1.4 – п. 8.1.8 цього розділу.

7.3.14 Допускається комплектування ПРП спеціальною пожежною технікою для рятування людей з висоти за умови проведення розрахунків за окремими методиками, що враховують: кількість мешканців населеного пункту; умовну висоту будівель населеного пункту та середньостатистичні дані кількості пожеж в них; статистику пожеж в Україні за останні 10 років; статистичних даних щодо реагування на небезпечні події ПРП гарнізону.

7.3.15 Кількість спеціальних пожежних автомобілів, не пов'язаних з рятування з висот, наведена в таблиці 7.4 та залежить від групи населених пунктів за чисельності населення.

Таблиця 7.4 – Кількість спеціальних пожежних автомобілів, не пов'язаних з рятування з висот для населених пунктів

Пожежні автомобілі	Групи населених пунктів за чисельністю населення, тис. чол.					
	50–100	101–250	251–500	501–1000	1001–2000	понад 2000
АЗО (пожежний автомобіль зв'язку і освітлювання)	1	1 – на повні неповні 350				
АШ (штабний пожежний автомобіль)	1				2	

7.3.16 Норми забезпечення Гарнізонів окремими видами спеціальних пожежних автомобілів носять рекомендовані вимоги і наведені в табл. 7.5.

Таблиця 7.5 – Рекомендовані норми розрахунку спеціальних пожежних автомобілів для Гарнізонів

Види пожежних автомобілів	Чисельність Гарнізону, чол.				
	до 1000	1000-1500	1500-2000	2000-3000	більше 3000
АДВ (пожежний автомобіль димовидалення)	-	-	1	2	2
АТ (пожежний автомобіль технічного забезпечення)	-	-	1	1	2

8 ВИЗНАЧЕННЯ ТИПУ ПОЖЕЖНОГО ДЕПО

8.1 Після визначення необхідної кількості основних та спеціальних пожежних автомобілів здійснюється їх раціональний розподіл між ПРП населеного пункту.

8.2 Тип пожежного депо визначається наступним чином:

- 1 пожежний автомобіль – пожежне депо III типу;
- 2 – 6 пожежних автомобілів – пожежне депо II типу;
- 7 та більше пожежних автомобілів – пожежне депо I типу.

8.3 Кількість виїздів з гаражу пожежного депо визначається за кількістю пожежних автомобілів, які знаходяться в оперативному розрахунку ПРП без урахування резервних автомобілів.

8.4 В разі знаходження в оперативному розрахунку ПРП 4 та більше одиниць пожежних автомобілів слід передбачати один додатковий виїзд з гаражу пожежного депо.

8.5 Резерв пожежних автомобілів слід розміщувати в межах території пожежної частини.

9 ВИМОГИ ДО ПРОЕКТУВАННЯ ТЕРИТОРІЇ ПОЖЕЖНО-РЯТУВАЛЬНИХ ЧАСТИН

9.1 Загальні вимоги до території

9.1.1 Пожежні депо розміщуються в пожежно-рятувальних частинах, які в залежності від кількості протипожежної та аварійно-рятувальної техніки поділяються на I, II, III типи згідно з вимогами ДБН Б.1.1-Х. В таблиці 9.1 наведено мінімальні значення площі земельної ділянки пожежного депо в залежності від його типу.

Таблиця 9.1 – Мінімальні значення площі земельної ділянки пожежного депо в залежності від його типу

Тип пожежного депо	I			II			III
Кількість пожежних автомобілів в депо, шт	12	10	7	6	4	2	1
Площа земельної ділянки депо, не менше, га	2,2	1,95	1,75	1,2	1,0	0,8	0,55

9.1.2 Приклади типового розміщення будівель, споруд та зон, що входять до складу пожежно-рятувальної частини наведено в додатку В.

9.1.3 Пожежні депо слід розміщувати на горизонтальних земельних ділянках з максимальним кутом ухилу території не більше 5%.

9.1.4 Вимоги до розміщення ділянок пожежно-рятувальних частин їх площі, відстаней та меж, виїздів (в'їздів) на території населеного пункту слід визначати за ДБН Б.1.1-Х.

9.1.5 Площу земельної ділянки при реконструкції будівель та споруд пожежно-рятувальної частини в умовах наявності існуючої забудови, визначається технічним завданням на проектування.

9.1.6 На прибудинковій території пожежного депо забороняється саджати

пр ДСТУ ХХХХ

дерева, що в майбутньому може перешкоджати в'їзду (виїзду) з гаражу-стоянки пожежно-рятувальної техніки та/або доступу пожежних підрозділів до приміщень верхніх поверхів, що мають прорізи у зовнішніх стінах.

9.1.7 Площа зони зелених насаджень загального користування, повинна складати не менше 15% площі пожежно-рятувальних частини. В зимовий період року дозволяється використовувати зону зелених насаджень для складування снігу.

9.1.8 На території пожежно-рятувальної частини слід передбачати відкриту автостоянку для автомобілів осіб особового складу та відвідувачів. Площа земельної ділянки відкритої автостоянки визначається технічним завданням на проектування. Територія відкритої автостоянки не повинна створювати перешкоди та зменшувати нормовані значення ширини в'їзду (виїзду) зі стоянки-гаража пожежного депо.

9.1.9 Для унеможливлення затримання виїзду протипожежної техніки в зимовий період часу, від'ємний кут виїзду з стоянки-гаражу пожежного депо на дороги загального користування не повинен перевищувати 3% (1,35 град). На рисунку 9.1 наведено схему кута виїзду.

Рисунок 9.1 – Схема улаштування від'ємного ухилу виїзду зі стоянки-гаражу пожежного депо.

9.1.10 Дорожнє покриття доріг на території пожежно-рятувальної частини, а також майданчик перед головним фасадом гаражем-стоянкою основних та резервних пожежних автомобілів повинна мати тверде покриття з урахуванням розрахункового навантаження від пожежно-рятувальної техніки: не менше 15 т на вісь, загальна маса – 53 т, тиск виносної опори – 13,9 кг/см².

9.1.11 Освітлення в горизонтальній площині прибудинкової території пожежного депо, а також головного фасаду перед пожежним депо повинно бути не менше:

- 2,0 ЛК для сторони головного фасаду пожежних депо I та II типу;
- 1,0 ЛК для сторони головного фасаду пожежних депо III типу;
- 0,5 ЛК для інших зон території всіх типів депо.

9.1.12 Над територією пожежно-рятувальних частин забороняється проходження повітряних ліній електропередач.

9.1.13 Улаштування блискавкозахисту будинку пожежного депо та інших будівель (споруд) на території пожежно-рятувальної частини повинно відповідати ДСТУ Б В.2.5-38.

9.1.14 На території пожежно-рятувальної частини необхідно передбачати місце (місця) для паління.

9.1.15 Інформаційні щити та щити агітації з дотримання правил пожежної безпеки, слід розміщувати таким чином, щоб унеможливити скупчення людей на виїзді з гаражу-стоянки пожежного депо.

9.2 Вимоги до зон території пожежно-рятувальної частини

9.2.1 Територія пожежно-рятувальної частини складається зі службової та учбово-тренувальної зони.

9.2.2 В службовій зоні слід розміщувати адміністративно-побутову будівлю з вбудованим (прибудованим) гаражем-стоянкою основних пожежних автомобілів, закритий гараж-стоянку резервних пожежних автомобілів, автозаправний пункт, приміщення технічного обслуговування пожежної техніки, склади, очисні споруди та інші технічні споруди, що можуть входити до складу пожежно-рятувальної частини.

9.2.3 За необхідності забезпечення маневрування пожежних автомобілів на ущільнених ділянках дороги території пожежно-рятувальної частини, слід передбачити площадки для маневрування. Приклади схем влаштування поворотів

пр ДСТУ ХХХХ

та розворотів на ущільнених ділянках дороги, роз'їздів та тупикових розворотів наведено в додатку Г.

9.2.4 Рух автомобілів на території складу паливно-мастильних матеріалів повинен бути забезпечений в одному напрямі або кругового типу. Покриття проїзду на території складу паливно-мастильних матеріалів повинно не утворювати іскор при ударі по ньому металу та каменю, а також бути стійким до впливу нафтопродуктів.

9.2.5 Необхідність улаштування складів зберігання вогнегасних порошків, піноутворювачів та паливо-мастильних матеріалів визначається завданням на проектування.

9.2.6 Необхідність улаштування площадки для стометрової полоси з перешкодами визначається завданням на проектування.

Площадка для стометрової полоси з перешкодами має відповідати наступним вимогам:

- довжина доріжки повинна бути не менше 120 м, ширина – не менше 2,5 м;

- для покриття доріжки допускається застосовувати трав'яне покриття, а також штучні матеріали на гумовій або бітумній основі. Влаштування дерев'яного, бетонного, асфальтного або кам'яного покриття не допускається;

- з обох сторін доріжки слід передбачати вільні ділянки довжиною не менше 5 м для старту та фінішу;

- ширина кожної бігової доріжки повинна бути не менше 2 м.

- на відстані 23 м від лінії старту слід влаштовувати паркан висотою 2 м та шириною 2 м із суцільних дощок товщиною 30-40 мм.

- бігова дерев'яна колода повинна мати довжину 8 м та висоту влаштування від позначки землі 1,2 м. З обох кінців кріпиться східною лінією довжиною 2 м кожна. Передній кінець східної лінії улаштовується на відстані 38 м від лінії старту. Приклад облаштування полоси з перешкодами наведено в додатку Д.

9.2.7 Бігову площадку з учбовою баштою слід передбачати довжиною не менше 50 м та шириною із розрахунку на кожне вікно башти не менше 5 м. Кількість вікон в учбовій башті приймається в залежності від типу депо:

- не менше 2 вікон для пожежно-рятувальної частини І типу;
- не менше 2 вікна для пожежно-рятувальної частини ІІ типу.

Для пожежно-рятувальної частини ІІІ типу необхідність улаштування бігової площадки з учбовою баштою визначається завданням на проектування.

9.2.8 Площадка з учбовою баштою повинна відповідати наступним вимогам:

- учбова башта може бути окремо улаштованою або вбудованою в будівлю пожежного депо;
- площадка повинна мати однорідне покриття, влаштування бетонного, асфальтного або кам'яного покриття не допускається;
- перед робочою стороною башти в ґрунті слід улаштовувати запобіжну подушку глибиною не менше 1 м, шириною (від фасадної сторони башти) не менше 4 м з виступами за габарити башти не менше 1 м.
- запобіжну подушку слід виконувати із засипки, що на 50% складається з піску та 50% тирси, що насипаються шаром 50 см на основу з пружинного матеріалу (гілок, листя, трави тощо) товщиною 50 см;
- між пружинною основою та засипкою слід укладати водопропускну прокладку, що попереджає перемішування шарів засипки та пружинної основи. Приклад облаштування учбової башти та рекомендації її облаштування наведено в додатку Д.

9.2.9 Територію облаштування площадки стометрової полоси або площадки з учбовою баштою, повинно передбачати можливість улаштування на її початку (на старті) пожежного автомобіля.

9.2.10 На території учбово-тренувальної зони пожежно-рятувальної частини слід передбачати одне з джерел водопостачання, а саме: водойму (природну або штучну), пожежний гідрант, резервуар.

9.2.11 Облаштування джерела водопостачання повинно передбачати можливість установки пожежного автомобіля та забір води.

9.2.12 Для закритих водойм забір води виконується через пожежний пірс або приймальний колодязь зв'язаний з водоймою трубопроводом.

9.2.13 Мінімальний об'єм штучної водойми (резервуару) для проведення навчань 8 м^3 .

9.2.14 Резервуар слід проектувати закритим та утепленим. Конструкція утеплення, товщина його шару приймається згідно норм, виходячи із розрахунку зимової температури оточуючого середовища.

9.2.15 Розміри площадки для установки пожежного автомобіля при заборі води:

- з резервуару (майданчик довжиною - не менше 15 м, шириною – не менше 14 м);

- з гідранту або водойми (майданчик довжиною - не менше 15 м, шириною – не менше 17 м);

- з водойми об'ємом 30 м^3 і більше (майданчик довжиною від водойми - не менше 18 м, шириною уздовж водойми – не менше 20 м).

Приклад облаштування водойми та/або пожежного гідранту (резервуару) для проведення учбово-тренувальних занять наведено в додатку Д.

9.2.16 Біля місць розташування пожежних гідрантів, резервуарів або водойм повинні бути встановлені покажчики (об'ємні зі світильником або плоскі із застосуванням світловідбивних покриттів) з нанесеними на них:

- для пожежного гідранта - літерним індексом ПГ, цифровими значеннями відстані в метрах від покажчика до гідранта, внутрішнього діаметра трубопроводу в міліметрах, зазначенням виду водопровідної мережі (тупикова чи кільцева);

- для пожежного резервуару – літерний напис, з цифровим позначенням запасу води в кубічних метрах та часом відновлення запасу води;

- для пожежної водойми - літерним індексом ПВ, цифровими значеннями запасу води в кубічних метрах та кількості пожежних автомобілів, котрі можуть одночасно встановлюватися на майданчику біля водойми;

9.2.17 Облаштування полоси психологічної підготовки слід виконувати за завданням на проектування пожежно-рятувальної частини з врахуванням специфіки необхідних знань та навичок за напрямком діяльності пожежно-рятувальної частини. Приклад облаштування полоси психологічної підготовки на території учбово-тренувальної зони наведено в додатку Д.

9.2.18 Вогнева полоса розміщується на території учбово-тренувальної зони пожежно-рятувальної частини та не повинна мати спільну межу з виробничою, складською, адміністративною та житловими зонами.

9.2.19 Вогнева полоса повинна мати довжину не менше 100 м. При відсутності прямої ділянки на території учбово-тренувальної зони допускається облаштовувати зону у Г та П образній формі.

9.2.20 Для забезпечення управління процесом навчання, на вогневій полосі слід передбачити командний пункт з приміщеннями для зберігання вогнегасних засобів, пожежного обладнання та навчальних засобів імітації.

9.2.21 Необхідність улаштування площадки для проведення пожежної естафети на території учбово-тренувальної зони визначається завданням на проектування.

9.2.22 Довжина доріжок площадки для проведення пожежної естафети повинна бути 400 м, ширина не менше 2,5 м. Бігова доріжка відокремлюється від внутрішнього поля виступом висотою до 3 см та шириною 5-7 см пофарбованим білим кольором. Приклад облаштування площадки для проведення пожежної естафети наведено в додатку Д.

9.2.23 Необхідність облаштування комплексу підготовки газо-димової служби визначається завданням на проектування.

9.2.24 Тренувальний зал газо-димової підготовки, як правило, проектується на одну-дві ланки рятувальників, що проходять навчання. Тренувальний зал облаштовується системою сигналізації підключеної до пульта управління процесу навчання. Приміщення димокамери обладнується аварійною системою вентиляції, потужність якої забезпечує видалення диму не менше ніж за 2 хв та керується з приміщення управління процесом навчання. Для можливості організації

пр ДСТУ ХХХХ

прибирання димокамери, слід передбачати внутрішній водопровід та каналізацію для відведення стоків.

Приміщення тренувального залу газо-димової підготовки повинно відповідати наступним вимогам:

- площа залу на одну особу повинна бути не менше 10 м² (висота приміщення не менше 2,5 м);

- перегородки повинні бути пересувними для забезпечення зміни планування приміщення;

- увімкнення аварійної вентиляції повинно виконуватись за допомогою тросової системи дистанційного увімкнення за допомогою тросу навішеного по периметру залу на висоті 1,5 м.

- зал повинен мати два виходи обладнаних світловими покажчиками «Вихід» що вмикаються з пульту.

9.2.25 Приклад облаштування тренувального залу газо-димозахисної служби наведено в додатку Д.

9.2.26 Зали та майданчики для спортивних ігор слід проектувати з врахуванням вимог ДБН В.2.2-13 Спортивні та фізкультурно-оздоровчі споруди.

10 ВИМОГИ ДО ПРОЕКТУВАННЯ БУДИНКУ ПОЖЕЖНОГО ДЕПО ТА ІНШИХ ДОПОМІЖНИХ БУДИНКІВ ТА СПОРУД

10.1 Будинок пожежного депо пожежно-рятувальних частин I та II типів повинен бути не нижче II ступеня вогнестійкості, III типу – не нижче III ступеня вогнестійкості.

Допускається проектувати будинок пожежного депо пожежно-рятувальної частини III типу модульного типу за таких умов:

- окремі модулі та будинок в цілому мають відповідати вимогам, що встановлюються до будинків IIIа ступеня вогнестійкості;

- будинок має бути окреморозташованим, одноповерховим;

- площа будинку повинна бути не більше 300 м²;

– утеплювач зовнішніх стін має бути з негорючих матеріалів, або матеріалу групи горючості Г1.

Вимоги до проектування будинку пожежного депо, що не зазначені в цьому стандарті повинні відповідати вимогам ДБН В.1.1-7, ДБН В.2.2-9, ДБН В.2.2-15.

10.2 В будинки пожежних депо пожежно-рятувальних частин III типу та II типу із двома виїздами допускається вбудовувати приміщення екстрених служб (поліція, швидка медична допомога). Вимоги до таких пожежних депо визначаються окремим завданням на проектування.

10.3 Необхідність проектування відповідних приміщень будинку пожежного депо, а також їх площу слід приймати згідно з додатком Е.

10.4 Площу приміщень пожежних депо де працюють люди з особливими потребами, що користуються кріслами-колясками слід приймати не менше 7,65 м².

10.5 Приміщення гаража для аварійно-рятувальної техніки, а також службові та допоміжні приміщення, як правило, розміщуються в одному будинку пожежного депо.

Службові квартири та/або гуртожиток для особового складу слід проектувати в окремо розташованих будинках згідно з вимогами ДБН В.2.2-15.

Допускається службові квартири та/або гуртожиток для особового складу передбачати в будинку пожежного депо за таких умов:

– поверхи, на яких улаштовані службові квартири та/або гуртожиток для особового складу відокремлюються від інших поверхів протипожежними перекриттями 2-го типу;

– поверхи, на яких улаштовані службові квартири та/або гуртожиток для особового складу повинні мати самостійні відокремлені шляхи евакуації по сходових клітках, які ведуть безпосередньо назовні;

– поверхи, на яких улаштовані службові квартири та/або гуртожиток для особового складу повинні мати окрему систему припливно-витяжної вентиляції. Решта інженерних систем (водопостачання, опалення, каналізація,

пр ДСТУ ХХХХ

електропостачання тощо) може бути об'єднаною за умови дотримання санітарних та будівельних норм;

– рівень шуму та вібрації у службових квартирах та/або гуртожитках повинні відповідати вимогам санітарних та будівельних норм.

10.6 Центральний вхід в адміністративно-побутове приміщення пожежного депо слід розміщувати зі сторони головного фасаду будівлі.

10.7 Позначка рівня підлоги приміщень біля входу до пожежного депо повинна бути вище від позначки тротуару перед входом не менше ніж на 0,15 м.

10.8 Стоянка-гараж основних та чергових пожежних автомобілів повинна розміщуватись на першому поверсі зі сторони основного фасаду та сторони виїзду на дорогу загального користування.

10.9 Двері приміщень розміщення особового складу чергової зміни повинні відчинятися у напрямку розташування приміщення чергових пожежних автомобілів, спускових стовпів та приміщень зберігання спеціального обладнання та спеціального одягу.

10.10 Висота приміщення стоянки-гаража визначається завданням на проектування в залежності від типу пожежних автомобілів та рятувальної техніки але не менше 4,5 м. Висота приміщення приймається відстанню в просвіті від фактичної відмітки підлоги до стелі або виступаючих частин стелі (балок, ребер жорсткості плит тощо).

10.11 Оздоблення (облицювання) внутрішніх поверхонь стін гаража-стоянки пожежних автомобілів та поста технічного обслуговування на висоту не менше 2,0 м від рівня підлоги слід передбачати таким чином, щоб була можливість вологого прибирання стін.

10.12 На шляхах переміщення особового складу не допускається влаштування порогів та сходів, а також виступаючих у просвіті шляху частин конструкцій, обладнання та інженерних мереж на висоті менше 2,2 м від рівня підлоги.

10.13 Ширина коридорів на шляхах руху особового складу чергової зміни за командою «Тривога!» повинна бути не менша 1,4 м.

10.14 Опорядження та облицювання підлоги, стін та стелі на шляхах руху особового складу чергової зміни за командою «Тривога!» та в приміщенні стоянки-гаражу необхідно передбачати із негорючих матеріалів.

10.15 У приміщенні стоянки-гаража необхідно передбачати природне освітлення не менше 200 лк за допомогою зенітних ліхтарів та/або прорізів у зовнішніх стінах (вікна, двері). Дозволяється передбачати світлопрозорі прорізи у воротах для в'їзду (виїзду) пожежних автомобілів.

У перших (від пункту зв'язку частини) від краю воріт необхідно передбачити хвіртки шириною не менше 1,2 м та висотою 2 м.

10.16 Планування приміщення для прання, просочення, хімічного очищення, дезактивації одягу повинно відповідати габаритам обладнання, протипожежним вимогам та санітарно-технічним нормам.

10.17 Приміщення зберігання резервних пожежних автомобілів допускається проектувати без природнього освітлення.

10.18 Гараж-стоянку для розміщення резервних пожежних або господарських автомобілів допускається розміщувати в прибудовах до пожежного депо за умови розділення протипожежною стіною.

10.19 Рівень підлоги гаража-стоянки пожежних автомобілів слід проектувати нижче рівня підлоги суміжних приміщень не менше ніж на 0,05 м. Ухил підлоги в гаражі-стоянці пожежних автомобілів повинен бути не більше 3 % в сторону трапів та лотків, які передбачаються перед виїзними воротами..

10.20 В приміщеннях поста технічного обслуговування та гаражі-стоянці пожежних автомобілів влаштовуються оглядові канави з розрахунку одна канава на три автомобілі. Оглядові канави повинні мати два спуска (один – по сходах, інший – по скобам або стаціонарній металевій драбині) та зверху зачинятись знімною решіткою з металевих прутів діаметром не менше 0,0012 м з гніздами не більше 0,1х0,1 м. По периметру канави обладнується запобіжна реборда висотою не менше 0,08 м, підлога та стіни канави облицюються керамічною плиткою

пр ДСТУ ХХХХ

або іншими матеріалами, які дозволяють виконувати вологе прибирання, на її дно укладається дерев'яна решітка, в стінах влаштовуються ніші для інструментів та світильників. Ніші для світильників повинні бути захищені від механічних пошкоджень.

10.21 Службово-адміністративне приміщення складу горюче-замазувальних матеріалів допускається розміщувати у складі будівлі пожежного депо.

10.22 Проектування та будівництво системи внутрішнього холодного та гарячого водопостачання, а також каналізації і водостоків будівель пожежно-рятувальної частини слід виконувати відповідно до вимог ДБН В.2.5-64 з врахуванням вимог ДБН Б.1.1-Х:201Х та інших НД.

10.23 Пункт зв'язку повинен мати природне освітлення та розміщуватись суміжно з приміщенням гаража-стоянки основних пожежних автомобілів. В перегородці яка їх розділяє слід передбачати вікна розміром 1,2х1,5 (h) м на відстані 0,6 м від підлоги до низу вікна, що обладнане механізмом для передачі путівок. Вихід з приміщення пункту зв'язку безпосередньо в приміщення гаража-стоянки пожежних автомобілів та поста технічного обслуговування не допускається.

10.24 Акумуляторну пункту зв'язку необхідно передбачати в окремому приміщенні суміжно з пунктом зв'язку. Вхід до неї відбувається через тамбур. Стіни, перекриття та стелажі акумуляторної покриваються кислотостійкою фарбою, перекриття підлог повинно бути кислотостійким.

10.25 Стіни приміщення мийки та сушки протигазів та апаратів облицьовуються на висоту не менше 2 м від рівня підлоги керамічною плиткою або іншими будівельними матеріалами, що дозволяють виконувати вологе прибирання стін.

10.26 Приміщення для відпочинку особового складу чергової зміни повинне розміщуватись не вище другого поверху. Між приміщеннями для відпочинку особового складу чергової зміни та гаража-стоянки пожежних автомобілів слід передбачати тамбур та коридор.

10.27 При розміщені приміщень чергової зміни на другому поверсі в міжповерховому перекритті слід розміщувати отвір 1,2х1,2 м зі спускними металевими стовпами діаметром 0,2 м, які ведуть в приміщення гаража-стоянки пожежних автомобілів, з розрахунку один стовп на сім людей чергової зміни, але не менше двох. Над отвором влаштовуються кабінки з двостулковими дверима (які відчиняються всередину), які обладнані блокуючими пристроями від самовільного відчинення.

10.28 Навчальний клас та кабінет начальника караулу необхідно розміщувати поруч з приміщеннями чергового караулу.

10.29 Всі приміщення будинку пожежного депо (крім службових квартир та гуртожитку) необхідно обладнувати системою гучномовного оповіщення з можливістю передавання мовленнєвої інформації та передачі сигналу «Тривога».

Передачу мовленнєвої інформації слід передбачати з приміщення пункту зв'язку пожежно-рятувальної частини.

ДОДАТОК А

(обов'язковий)

ПЕРЕЛІК ПОТЕНЦІЙНО ТЕХНОГЕННО НЕБЕЗПЕЧНИХ ОБ'ЄКТІВ (ПІДПРИЄМСТВ)

- (1) Сільськогосподарські підприємства;
- (2) Об'єкти дозвілля та відпочинку (у тому числі ковзанки);
- (3) Гірничовидобувні підприємства (хвостосховища та об'єкти, де проводяться фізико-хімічні процеси оброблення);
- (4) Підприємства з оброблення металів;
- (5) Підприємства з оброблення чорних металів (ливарні, плавильні цехи тощо);
- (6) Підприємства з оброблення кольорових металів (ливарні, плавильні цехи тощо);
- (7) Підприємства з оброблення металів шляхом проведення електрохімічних та хімічних процесів;
- (8) Нафтохімічні/нафтоперегонні заводи;
- (9) Електростанції, підприємства електропостачання та розподілу електроенергії;
- (10) Об'єкти зберігання пального (у тому числі опалювальні котли, підприємства роздрібної торгівлі);
- (11) Підприємства з виробництва, знищення та зберігання вибухових речовин;
- (12) Підприємства з виробництва та зберігання феєрверків;
- (13) Підприємства з виробництва зрідженого нафтового газу, заправлення ним балонів та розподільчі станції зрідженого нафтового газу;
- (14) Сховища зрідженого нафтового газу;
- (15) Сховища та розподільчі станції зрідженого природного газу;
- (16) Об'єкти оптової та роздрібної торгівлі (за винятком зрідженого нафтового газу);
- (17) Підприємства з виробництва та зберігання пестицидів, біоцидів та фунгіцидів;
- (18) Підприємства з виробництва та зберігання добрив;
- (19) Підприємства з виробництва фармацевтичних препаратів;
- (20) Об'єкти зберігання, перероблення та видалення відходів;

- (21) Підприємства з водопостачання та водовідведення (накопичення, постачання та очищення води);
- (22) Хімічні реактори;
- (23) Підприємства з виробництва основних органічних речовин;
- (24) Підприємства з виробництва пластмас та гуми;
- (25) Підприємства з виробництва та обробляння пульпи та паперу;
- (26) Підприємства з обробляння деревини та виробництва меблів;
- (27) Підприємства з виробництва та обробляння тканин;
- (28) Підприємства з виробництва харчових продуктів і напоїв;
- (29) Підприємства загального машинобудування, а також виробництва та збирання машин;
- (30) Підприємства суднобудування, утилізації суден, а також судноремонтні підприємства;
- (31) Об'єкти будівництва та підприємства з виробництва інженерних конструкцій;
- (32) Підприємства з виробництва керамічних виробів (цегли, гончарних виробів, скла, цементу тощо);
- (33) Підприємства з виробництва скла;
- (34) Підприємства з виробництва цементу, вапна та гіпсу;
- (35) Підприємства з виробництва електронної та електротехнічної продукції;
- (36) Об'єкти перевантажування і транспортування вантажів (порти, аеропорти, підприємства, що займаються вантажними перевезеннями, сортувальні станції тощо);
- (37) Лікувальні заклади, науково-дослідні установи і заклади освіти (у тому числі лікарні, університети тощо);
- (38) Підприємства з виробництва загальної хімічної продукції (не названої в решті пунктів списку);
- (39) Підприємства, що займаються іншими видами діяльності (не названими в решті пунктів списку).

ДОДАТОК Б

(обов'язковий)

ПОРОГОВА МАСА ТЕХНОГЕННО НЕБЕЗПЕЧНИХ РЕЧОВИН ДЛЯ ТЕХНОГЕННО НЕБЕЗПЕЧНИХ ОБ'ЄКТІВ (ПІДПРИЄМСТВ) З ВИСОКИМ СТУПЕНЕМ РИЗИКУ

Таблиця Б.1 – Порогова маса техногенно небезпечних речовин

Категорії небезпечності речовин відповідно до Регламенту (ЄС) № 1272/2008 Європейського парламенту та Ради від 16 вересня 2008 року про класифікацію, маркування та пакування речовин і сумішей (Глобальної гармонізованої класифікації та маркування хімічної продукції)	Порогова маса, т
Група «Н» - НЕБЕЗПЕЧНІ ДЛЯ ЗДОРОВ'Я	
H1 ВИСОКОТОКСИЧНІ - категорія 1, усі експозиційні шляхи	20
H2 ВИСОКОТОКСИЧНІ - категорія 2, усі експозиційні шляхи - категорія 3, інгаляційний експозиційний шлях (див. примітку 7)	200
H3 СПЕЦИФІЧНО ТОКСИЧНІ ДЛЯ ДЕЯКИХ ОРГАНІВ ПРИ ОДНОКРАТНІЙ ЕКСПОЗИЦІЇ (STOT SE) - категорія 1	200
Група «Р» - ФІЗИЧНО НЕБЕЗПЕЧНІ	
P1a ВИБУХОВІ РЕЧОВИНИ (див. примітку 8) - нестабільні вибухові речовини або - вибухові речовини, підклас 1.1, 1.2, 1.3, 1.5 чи 1.6, або - речовини або суміші, що мають вибухові властивості за методом А.14 Регламенту (ЄС) № 440/2008 (див. примітку 9), і не відносяться до класів небезпечності «органічні перекиси» або «самореактивні речовинита суміші»	50
P1b ВИБУХОВІ РЕЧОВИНИ (див. примітку 8) - вибухові речовини підкласу 1.4 (див. примітку 10)	200
P2 ГОРЮЧІ ГАЗИ - горючі гази, категорія 1 або 2	50
P3a ГОРЮЧІ АЕРОЗОЛІ (див. примітку 11.1) - горючі аерозолі, категорія 1 або 2, що містять горючі гази категорії 1 або 2 чи горючі рідини категорії 1	500 (чиста маса)
P3b ГОРЮЧІ АЕРОЗОЛІ (див. примітку 11.1) - горючі аерозолі категорії 1 або 2, що не містять горючі гази категорії 1 або 2 чи горючі рідини категорії 1 (див. примітку 11.2)	50000 (чиста маса)
P4 ОКИСЛЮВАЛЬНІ ГАЗИ - окислювальні гази, категорія 1	200
P5a ГОРЮЧІ РІДИНИ - горючі рідини, категорія 1 або - горючі рідини, категорія 2 або 3, які експлуатуються за температури, що перевищує їхню температуру кипіння, або - інші рідини з температурою спалаху до 60 °C включно,	50

Категорії небезпечності речовин відповідно до Регламенту (ЄС) № 1272/2008 Європейського парламенту та Ради від 16 вересня 2008 року про класифікацію, маркування та пакування речовин і сумішей (Глобальної гармонізованої класифікації та маркування хімічної продукції)	Порогова маса, т
які експлуатуються за температури, що перевищує їхню температуру кипіння (див. примітку 12)	
P5b ГОРЮЧІ РІДИНИ - горючі рідини, категорія 2 або 3, якщо за специфічних умов експлуатації, таких як високий тиск або висока температура, є загроза виникнення великомасштабної аварії, або - інші рідини з температурою спалаху до 60 °C включно, якщо за специфічних умов експлуатації, таких як високий тиск або висока температура, є загроза виникнення великомасштабної аварії (див. примітку 12)	200
P5c ГОРЮЧІ РІДИНИ - горючі рідини, категорія 2 або 3, які не відносяться до груп P5a та P5b	50000
P6a САМОРЕАКТИВНІ РЕЧОВИНИ ТА СУМІШІ І ОРГАНІЧНІ ПЕРЕКИСИ - самореактивні речовини та суміші, тип A або B, чи органічні перекиси, тип A або B	50
P6b САМОРЕАКТИВНІ РЕЧОВИНИ ТА СУМІШІ І ОРГАНІЧНІ ПЕРЕКИСИ - самореактивні речовини та суміші, тип C, D, E або F, чи органічні перекиси, тип C, D, E, або F	200
P7 ПІРОФОРНІ РІДИНИ ТА ТВЕРДІ РЕЧОВИНИ - пірофорні рідини, категорія 1 - пірофорні тверді речовини, категорія 1	200
P8 ОКИСЛЮВАЛЬНІ РІДИНИ ТА ТВЕРДІ РЕЧОВИНИ - окислювальні рідини, категорія 1, 2 або 3 чи - окислювальні тверді речовини, категорія 1, 2 або 3	200
Група «Е» - НЕБЕЗПЕЧНІ ДЛЯ НАВКОЛИШНЬОГО ПРИРОДОГО СЕРЕДОВИЩА	
E1 Високонебезпечні для водного середовища, категорія 1 або хронічно небезпечні для водного середовища, категорія 1	200
E2 Хронічно небезпечні для водного середовища, категорія 2	500
Група «О» - ІНША НЕБЕЗПЕЧНІСТЬ	
O1 Речовини та суміші, небезпечність яких характеризується позначкою EUN014	500
O2 Речовини та суміші, при взаємодії яких з водою виділяються горючі гази, категорії 1	500
O3 Речовини та суміші, небезпечність яких характеризується позначкою EUN029	200

ЧАСТИНА 2

Перелік індивідуальних небезпечних речовин

Таблиця Б.2 – Порогова маса індивідуальних техногенно небезпечних речовин

Назва техногенно небезпечної речовини	Номер CAS ⁽¹⁾	Порогова кількість (у тонах)
1. Нітрат амонію (див. примітку 13)	-	10000
2. Нітрат амонію (див. примітку 14)	-	5000
3. Нітрат амонію (див. примітку 15)	-	2500
4. Нітрат амонію (див. примітку 16)	-	50
5. Нітрат калію (див. примітку 17)	-	10000
6. Нітрат калію (див. примітку 18)	-	5000
7. Пентоксид миш'яку, миш'якова кислота (V) та/або її солі	1303-28-2	2
8. Триоксид миш'яку, миш'якова кислота (III) та/або її солі	1327-53-3	0,1
9. Бром	7726-95-6	100
10. Хлор	7782-50-5	25
11. Нікелеві сполуки в порошкоподібній формі, здатні до вдихання: монооксид нікелю, діоксид нікелю сульфід нікелю, дисульфід тринікелю, триоксид динікелю	-	1
12. Етиленімін	151-56-4	20
13. Фтор	7782-41-4	20
14. Формальдегід (концентрація 90 % і більше)	50-00-0	50
15. Водень	1333-74-0	50
16. Хлороводень (скраплений газ)	7647-01-0	250
17. Алкіли свинцю	-	50
18. Скраплені горючі гази категорії 1 або 2 (у тому числі скраплений нафтовий газ (LPG)) і природний газ (див. примітку 19)	-	200
19. Ацетилен	74-86-2	50
20. Оксид етилену	75-21-8	50
21. Оксид пропілену	75-56-9	50
22. Метанол	67-56-1	5000
23. 4, 4'-метилен-біс (2-хлоранілін) та/або їх солі в порошкоподібній формі	101-14-4	0,01
24. Ізоціанат метилу	624-83-9	0,15
25. Кисень	7782-44-7	2 000
26. 2,4-діізоціанат толуолу 2,6-діізоціанат толуолу	584-84-9 91-08-7	100
27. Дихлорид карбонілу (фосген)	75-44-5	0,75
28. Арсин (тригідрид миш'яку)	7784-42-1	1
29. Фосфін (тригідрид фосфору)	7803-51-2	1
30. Дихлорид сірки	10545-99-0	1
31. Триоксид сірки	7446-11-9	75
32. Поліхлордибензофурані та поліхлордибензодіоксини (включаючи ТХДД), розраховані із застосуванням коефіцієнта токсичного еквіваленту ТХДД (див. примітку 20)	-	0,001

Назва техногенно небезпечної речовини	Номер CAS ⁽¹⁾	Порогова кількість (у тонах)
33. Канцерогенні речовини або суміші, в яких концентрація канцерогенів за вагою перевищує 5 %: 4-амінобіфеніл та/або його солі, бензотрихлорид, бензидин та/або його солі, біс (хлорметиловий) ефір, хлорметилметиловий ефір, 1,2-діброметан, діетиловий сульфат, диметиловий сульфат, диметилкарбамілхлорид, 1,2-дибром-3-хлорпропан, 1,2-диметилгідрозин, диметилнітрозамін, гексаметилфосфористий триамід, гідрозин, 2-нафтиламін та/або його солі, 4-нітродифеніл і 1,3 пропансульфон	-	2
34. Нафтопродукти і альтернативні палива а) бензини та лігроїни; б) гаси (у тому числі реактивне паливо); в) газойлі (у тому числі дизельне паливо, побутове пічне паливо і газойлеві суміші); г) мазут; г) альтернативні види палива, що використовуються для тих самих цілей і мають такі самі властивості щодо горючості та небезпечності для навколишнього природного середовища, що й продукти, перелічені в а) – г)	-	25000
35. Аміачний ангідрид	7664-41-7	200
36. Трифторид бору	7637-07-2	20
37. Сірководень	7783-06-4	20
38. Піперидин	110-89-4	200
39. Біс (2-диметиламіноетил) (метил)амін	3030-47-5	200
40. 3-(2-етілгексілоксі) пропіламін	5397-31-9	200
41. Суміші (*) гіперхлориду натрію, віднесені до високонебезпечних для водного середовища категорії 1 [H400], що містять до 5% активного хлору та не належать до інших категорій небезпеки, встановлених у частині 1 додатка I (*) Якщо суміш не містить гіперхлориду натрію, то її не відносять до високонебезпечних для водного середовища категорії 1 [H 400].		500
42. Пропіламін (див. примітку 21)	107-10-8	2000
43. Акрилат терт-бутила (див. примітку 21)	1663-39-4	500
44. 2-метил-3-бутеннітрил (див. примітку 21)	16529-56-9	2000
45. Тетрагідро-3,5-диметил-1, 3,5-тіадіазін-2-тіо (дазомет) (див. примітку 21)	533-74-4	200
46. Акрилат метилу (див. примітку 21)	96-33-3	2000
47. 3-метилпірідин (див. примітку 21)	108-99-6	2000
48. 1-бром-3-хлорпропан (див. примітку 21)	109-70-6	2000

ПРИМІТКИ ДО ДОДАТКА Б

1. Речовини та суміші класифіковано згідно з Регламентом (ЄС) № 1272/2008 Європейського парламенту та Ради від 16 вересня 2008 року про класифікацію, маркування та пакування речовин і сумішей (Глобальною гармонізованою класифікацією та маркування хімічної продукції).
2. Суміші розглядають як чисті речовини, якщо їх концентрація знаходиться в межах, встановлених згідно їх властивостей Регламентом (ЄС) № 1272/ 2008 або його останньою версією, адаптованою до технічного прогресу, крім випадків, коли конкретизовано процентний вміст або інший опис.
3. Указані вище порогові кількості стосуються кожного підприємства.

Кількості, що мають враховуватися при застосуванні відповідних статей, - це максимальні кількості, які є або ймовірно можуть бути в наявності в будь-який час. При обчисленні загального наявної кількості не враховують небезпечні речовини, наявні на підприємстві в кількостях, що не перевищують 2 % від відповідної порогової кількості, якщо за своїм місцезнаходженням на підприємстві вони не можуть ініціювати великомасштабну аварію в іншому його місці.

4. У разі необхідності застосовують наведені нижче правила підсумовування небезпечних речовин або категорій небезпечних речовин.

У випадку, коли на підприємстві немає індивідуальної небезпечної речовини в кількості, що дорівнює або перевищує відповідну порогову кількість, для визначення поширення на підприємство відповідних вимог цієї директиви застосовують такі правила.

Цю директиву застосовують до підприємств з високим ступенем ризику, якщо сума:

$$q_1/Q_{U1} + q_2/Q_{U2} + q_3/Q_{U3} + q_4/Q_{U4} + q_5/Q_{U5} + \dots \text{більше або дорівнює } 1,$$

де q_x – кількість небезпечної речовини x (або категорії небезпечних речовин), на яку поширюється частина 1 або 2 цього додатка,

Q_{Ux} – відповідна порогова кількість небезпечної речовини або категорії x , встановлена в колонці 3 частини 1 або 2 цього додатка.

Це правило застосовують для оцінки фізичної небезпечності та небезпечності для здоров'я і навколишнього природного середовища. Тому його виконують у три етапи:

- а) підсумовуванням кількості небезпечних речовин, перелічених у частині 2, що відносяться до високотоксичних речовин категорії 1, 2 або 3 (інгаляційний шлях) чи STOT SE категорії 1, та кількості небезпечних речовин, віднесених до групи Н (позиції Н1 - Н3) частини 1;
- б) підсумовуванням кількості небезпечних речовин, перелічених у частині 2, що відносяться до вибухових речовин, горючих газів, горючих аерозолів, окислювальних газів, горючих рідин, самореактивних речовин і сумішей, органічних перекисів, пірофорних рідин і твердих речовин, окислювальних рідин і твердих речовин, та кількості небезпечних речовин, віднесених до групи Р (позиції Р1 - Р8) частини 1;
- в) підсумовуванням кількості небезпечних речовин, перерахованих у частині 2, що відносяться до високонебезпечних для водного середовища категорії 1, хронічно небезпечних для водного середовища категорії 1 або категорії 2, та кількості небезпечних речовин, віднесених до групи Е (позиції Е1 і Е2) частини 1.

У випадках, коли будь-яка з сум, отриманих згідно з а), б) або с), більше або дорівнює 1, застосовують відповідні положення цієї директиви.

5. Якщо на небезпечні речовини, в тому числі відходи, не поширюється сфера дії Регламенту (ЄС) № 1272/2008, але які, тим не менш, є або можуть бути в наявності на підприємстві та які в існуючих на підприємстві умовах володіють або можуть володіти еквівалентними властивостями стосовно здатності спричинити великомасштабну аварію, то такі небезпечні речовини умовно відносять до найбільш схожих категорій або індивідуальних небезпечних речовин, на які поширюється сфера дії цієї директиви.
6. Якщо небезпечні речовини мають властивості, за якими їх віднесено до декількох класів, то для реалізації цієї директиви обирають найменші порогові кількості. Причому при застосуванні правила, встановленого приміткою 4, обирають найменшу порогову кількість, що відповідає встановленій для кожної із груп категорій, визначених у пунктах а), б) і в) примітки 4.
7. Небезпечні речовини, що відносяться до категорії 3 високотоксичних для оральних шляхів (Н 301), відносять до групи Н2 ВИСОКОТОКСИЧНИХ навіть у випадках, коли не може бути класифікована ані гостра інгаляційна токсичність, ані гостра дермальна токсичність, наприклад через відсутність обґрунтованих даних про інгаляційну та дермальну токсичність.
8. Клас небезпечності «вибухові» включає вибухові вироби (див. підрозділ 2.1 додатка I до Регламенту (ЄС) № 1272/2008). Якщо кількість вибухової речовини або суміші, що міститься у виробі, відома, то при реалізації цієї директиви обирають цю кількість. Якщо кількість вибухової речовини або суміші, що міститься у виробі не відома, то при реалізації цієї директиви такі вироби вважають вибуховою речовиною.
9. Вибухові властивості речовин та сумішей визначають лише у випадку, якщо для них ці властивості ідентифіковано як потенційно вибухові за процедурою попередньої перевірки, виконаної згідно з додатком 6 частини 3 Керівництва з випробувань і критеріїв Рекомендацій ООН щодо перевезення небезпечних вантажів: (Керівництва з випробувань і критеріїв ООН) ⁽¹⁾.
10. Розпаковані чи перепаковані вибухові речовини підкласу 1.4 відносять до групи P1a, якщо не доведено, що їх небезпечність залишається відповідною підкласу 1.4 згідно з Регламентом (ЄС) № 1272/2008.
11. Горючі аерозолі класифікують згідно з Директивою Ради 75/324/ЄЕС від 20 травня 1975 року про наближення законодавства держав-членів стосовно аерозольних розпилювачів ⁽²⁾ (Директива про аерозольні розпилювачі). Аерозолям класів легкозаймисті і горючі згідно з Директивою 75/324/ЄЕС відповідають горючі аерозолі відповідно категорій 1 та 2 згідно з Регламентом (ЄС) № 1272 /2008.
12. Для віднесення до групи P3b має бути документальне підтвердження того, що аерозольний

⁽¹⁾Додаткові настанови стосовно звільнення від випробувань надано в описі методу A.14 Регламенту Комісії (ЄС) № 440/2008 від 30 травня 2008 року про встановлення методів випробування на відповідність Регламенту Європейського Парламенту та Ради (ЄС) № 1907/2006 про реєстрацію, оцінку, авторизацію та обмеження хімікатів (REACH) (ОБ L 142, 31.5.2008, С. 1).

⁽²⁾ ОБ L 147, 9.6.1975, С. 40.

розпилювач не містить горючого газу категорії 1 чи 2 та горючої рідини категорії 1.

13. Згідно з пунктом 2.6.4.5 додатка I до Регламенту (ЄС) № 1272/2008 рідини з температурою спалаху понад 35 °C не відносять до категорії 3, якщо отримано негативні результати випробування на горючість L2, встановленому в розділі 32 частини III Керівництва з випробувань і критеріїв ООН. Однак це є не дійсним при особливих умовах, таких як висока температура чи високий тиск, у зв'язку з чим такі рідини віднесено до групи P5a або P5b.

14. Нітрат амонію (5000/10000): група добрив, здатних до самопідтримувального розкладу

Цю позицію застосовують до складних/композитних добрив на основі нітрату амонію (складних/композитних добрив, що містять нітрат амонію з фосфатом та/або калієм), здатних до самопідтримувального розкладу при випробуванні в лотку, встановленого ООН (див. підрозділ 38.2 Частини III Керівництва з випробувань і критеріїв ООН), в яких вміст азоту в нітраті амонію становить:

- від 15,75 % ⁽³⁾ до 24,5 % ⁽⁴⁾ за вагою, та в яких вміст усіх горючих/органічних матеріалів не перевищує 0,4 %, або які відповідають вимогам Додатку III-2 Регламенту (ЄС) № 2003/2003 Європейського Парламенту і Ради від 13 жовтня 2003 року про добрива ⁽⁵⁾;
- до 15,75 % включно за вагою при необмеженому вмісті горючих речовин.

15. Нітрат амонію (1250/5000): група добрив

Цю позицію застосовують до простих, складних/композитних добрив на основі нітрату амонію, які відповідають вимогам Додатку III-2 Регламенту (ЄС) № 2003/2003, в яких вміст азоту в нітраті амонію становить:

- більше ніж 24,5 % за вагою, за винятком сумішей простих добрив на основі нітрату амонію, що містять доломіт, вапняк та/або карбонат кальцію з чистотою не менше ніж 90 %;
- більше ніж 15,75 % за вагою для сумішей нітрату амонію і сульфату амонію;
- більш ніж 28 % ⁽⁶⁾ за вагою для сумішей простих добрив на основі нітрату амонію, що містять доломіт, вапняк та/або карбонат кальцію з чистотою не менше ніж 90 %.

16. Нітрат амонію (350/2500): технічна група

Цю позицію застосовують до нітрату амонію та його сумішей, в яких вміст азоту в нітраті амонію становить:

- від 24,5 % до 28 % за вагою, та в яких вміст горючих речовин не перевищує 0,4 %;
- більше ніж 28 % за вагою, та в яких вміст горючих речовин не перевищує 0,2 %.

Це також поширюється на водні розчини нітрату амонію, в яких концентрація нітрату амонію перевищує 80 % за вагою.

17. Нітрат амонію (10/50): матеріали, що не відповідають вимогам технічних специфікацій, та добрива, що не пройшли випробування на детонацію.

Цю позицію застосовують до:

⁽³⁾ 15,75 % вмісту азоту за вагою в нітраті амонію відповідає 45 % нітрат амонію.

⁽⁴⁾ 24,5 % вмісту азоту за вагою в нітраті амонію відповідає 70 % нітрат амонію.

⁽⁵⁾ ОВ L 304, 21.11.2003, С. 1.

⁽⁶⁾ 28 % вмісту азоту за вагою відповідає 80 % нітрат амонію.

- матеріалів, відбракованих в процесі виробництва, нітрату амонію, його сумішей, простих, складних/композитних добрив на основі нітрату амонію, зазначених у примітках 14 та 15, які через невідповідність специфікаціям, вказаних у цих примітках, повертаються або були повернуті кінцевим споживачем виробникові, на склади тимчасового зберігання або переробні підприємства з утилізації чи переробки до досягнення рівня безпечного використання;
- добрив, зазначених у першому перерахуванні примітки 13 та примітці 14 цього додатка, які не відповідають вимогам Додатка III-2 Регламенту (ЄС) № 2003 /2003.

18. Нітрат калію (5000/10000)

Цю позицію застосовують до композитних добрив на основі нітрату калію (у спресованій/гранульованій формі), які мають такі самі небезпечні властивості, що й чистий нітрат калію.

19. Нітрат калію (1250/5000)

Цю позицію застосовують до композитних добрив на основі нітрату калію (у кристалічній формі), які мають такі самі небезпечні властивості, що й чистий нітрат калію.

20. Збагачений біогаз

Для реалізації цієї директиви збагачений біогаз може бути класифікований за позицією 18 частини 2 додатка I, який оброблено у відповідності з чинними стандартами на очищений і збагачений біогаз, що забезпечують його якість, еквівалентну природному газу, включаючи вміст метану, і має у своєму складі не більше 1 % кисню.

21. Поліхлордибензофурани та поліхлордибензодіоксини

Кількість поліхлордибензофуранів та поліхлордибензодіоксинів розраховують із застосуванням таких коефіцієнтів:

Коефіцієнти токсичного еквіваленту (TEF), ВОЗ 2005			
2,3,7,8-TCDD	1	2,3,7,8-TCDF	0,1
1,2,3,7,8-PeCDD	1	2,3,4,7,8-PeCDF	0,3
		1,2,3,7,8-PeCDF	0,03
1,2,3,4,7,8-HxCDD	0,1		
1,2,3,6,7,8-HxCDD	0,1	1,2,3,4,7,8-HxCDF	0,1
1,2,3,7,8,9-HxCDD	0,1	1,2,3,7,8,9-HxCDF	0,1
		1,2,3,6,7,8-HxCDF	0,1
1,2,3,4,6,7,8-HpCDD	0,01	2,3,4,6,7,8-HxCDF	0,1
OCDD	0,0003	1,2,3,4,6,7,8-HpCDF	0,01
		1,2,3,4,7,8,9-HpCDF	0,01
		OCDF	0,0003
(Т – тетра, Ре – пента, Нх – гекса, Нр – гепта, О – окта)			
Джерело посилання: Van den Berg et al: The 2005 World Health Organisation Re-evaluation of Human and Mammalian Toxic Equivalency Factors for Dioxins and Dioxin-like Compounds			

Якщо небезпечну речовину віднесено до категорії горючих рідин P5a або P5b, то для реалізації цієї директиви обирають найменші порогові кількості.

ДОДАТОК В
(довідковий)

**ПРИКЛАД ТИПОВОГО РОЗМІЩЕННЯ БУДІВЕЛЬ, СПОРУД ТА ЗОН, ЩО
ВХОДЯТЬ ДО СКЛАДУ ПОЖЕЖНО-РЯТУВАЛЬНОЇ ЧАСТИНИ**

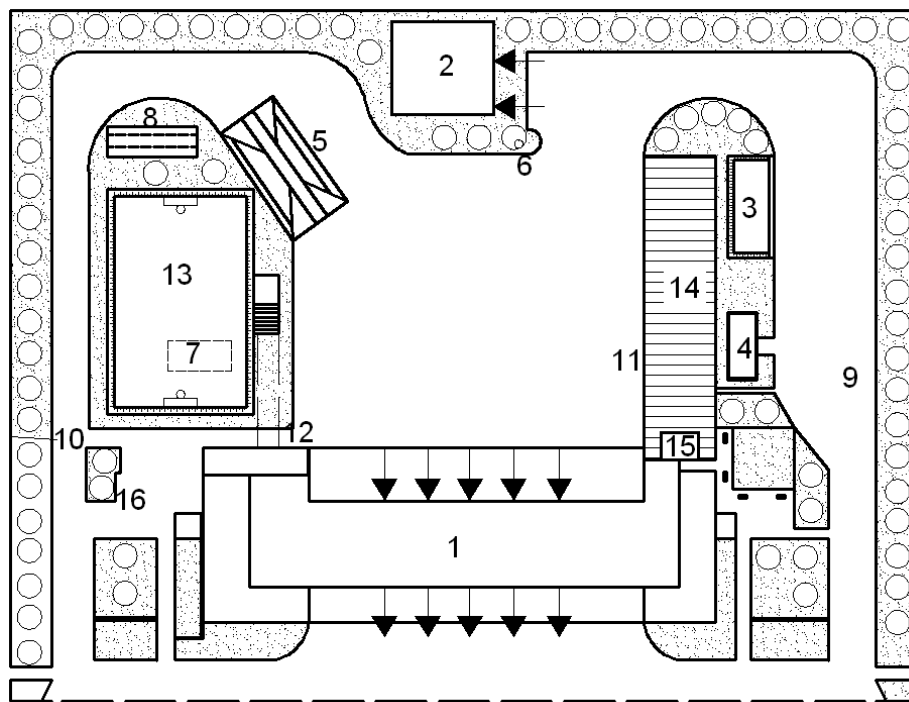

Рисунок В.1 – Приклад території пожежно-рятувальної частини І типу

Умовні позначки:

А) Службова зона

- 1 Пожежне депо з вбудованою навчальною вежею
- 2 Склад піноутворювача на 50 т
- 3 Заправний пункт на 2 колонки для пального 1 колонку для мастила
- 4 Заправний пункт на 1 колонку для мастила
- 5 Проїзна естакада для мийки автомобілів
- 6 Гідрант або резервуар для води
- 7 Сховище
- 8 Очисні споруди системи оборотного водопостачання для мийки автомобілів
- 9 Контейнери для сміття
- 10 Огородження ділянки залізобетонне $h=2,5$ м
- 11 Бортовий камінь
- 12 Перехід в сховище

Б) Навчально-тренувальна зона

- 13 Спортивний майданчик
- 14 Тренувальна смуга $10,0 \times 40,0$ м (гравій або щебенеve покриття)
- 15 Запобіжна подушка
- 16 Зона відпочинку чергової зміни

Показники генплану: Площа ділянки 0,99 га

Щільність забудови 23,1 %

Інженерно-неологічні умови - звичайні

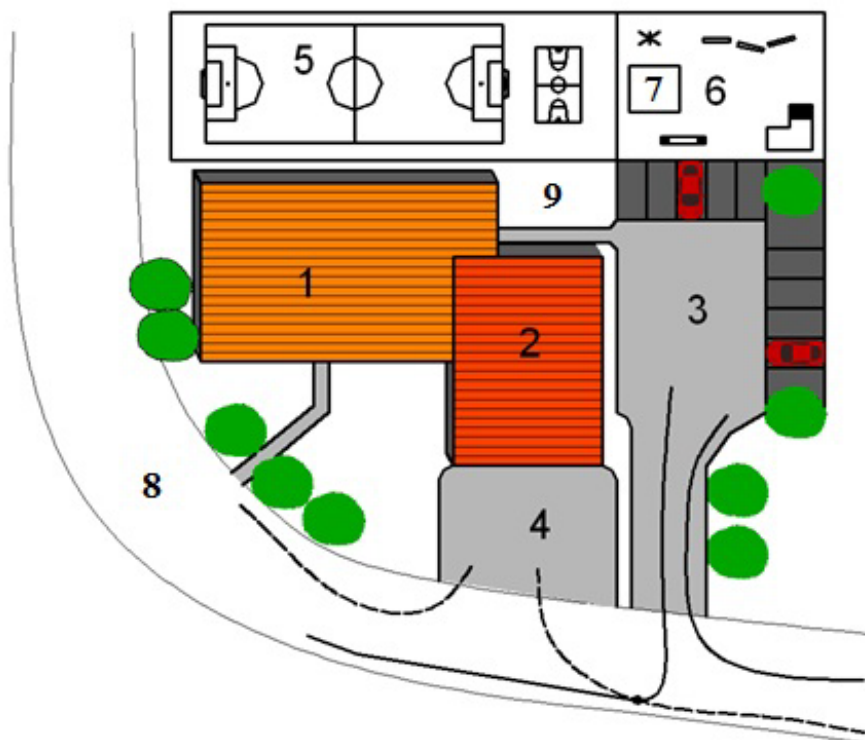

Рисунок В.2 – Приклад території пожежно-рятувальної частини II, III типу

Умовні позначки:

А) Службова зона

1 Пожежне депо

2 Прибудований гараж-стоянка пожежно-рятувальної техніки

3 Відкрита стоянка для автомобілів персоналу та відвідувачів

4 Фасадний майданчик

5 Дорога загального користування

Б) Навчально-тренувальна зона

6 Спортивний майданчик (міні футбол, баскетбол)

7 Тренувальний комплекс (гравій або щебенеve покриття)

8 Тренувальна башта

9 Зона відпочинку чергової зміни

Огородження ділянки, провітрюване, $h=2,5$ м

ДОДАТОК Г (обов'язковий)

СХЕМИ ВЛАШТУВАННЯ ПОВОРОТІВ ТА РОЗВОРОТІВ ТА ПІД'ЇЗДІВ НА ОБМЕЖЕНИХ ДІЛЯНКАХ ТЕРИТОРІЇ

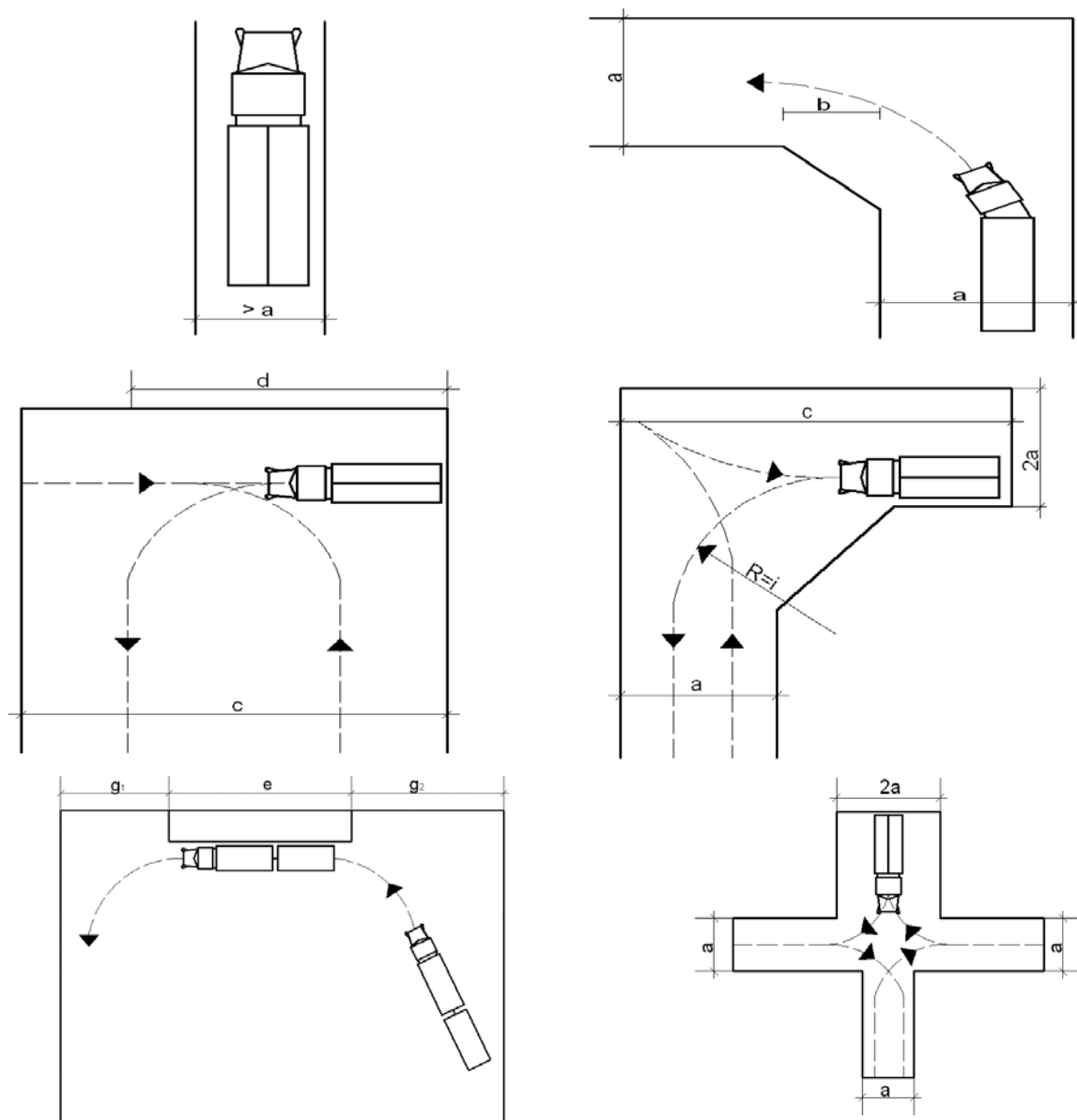

Рисунок Г.1 – Приклади схем влаштування поворотів та розворотів та під'їздів на обмежених ділянках території.

Умовні позначки:

1. a – ширина дороги, приймається не менше 4,5 м. За наявності спеціальної пожежно-рятувальної техніки з нестандартними габаритами, ширину дороги слід приймати не менш ніж на 2 м більше ширини автомобіля.
2. b – ширина 45° скосу прямого кута, приймається не менше $0,5a$. За наявності спеціальної пожежно-рятувальної техніки з нестандартними габаритами, значення b приймається не менше ширини пожежного автомобіля.
3. R – радіус повороту, приймається не менше 9 м по центру автомобіля.
4. c – ширина площадки, приймається не менше 2,0 довжини автомобіля
5. d – довжина куту повороту, приймається не менше 1,4 довжини автомобіля без причепа та 1,6 довжини автомобіля з причепом.
6. g – відстань від платформи до краю площадки. g_1 – не менше 8 м, g_2 – не менше 19 м.
7. e – довжина платформи, приймається не менше 21 м.

ДОДАТОК Д (довідковий) ПРИКЛАДИ БУДІВЛІ, СПОРУД ТА МАЙДАНЧИКІВ УЧБОВО-ТРЕНУВАЛЬНОЇ ЗОНИ

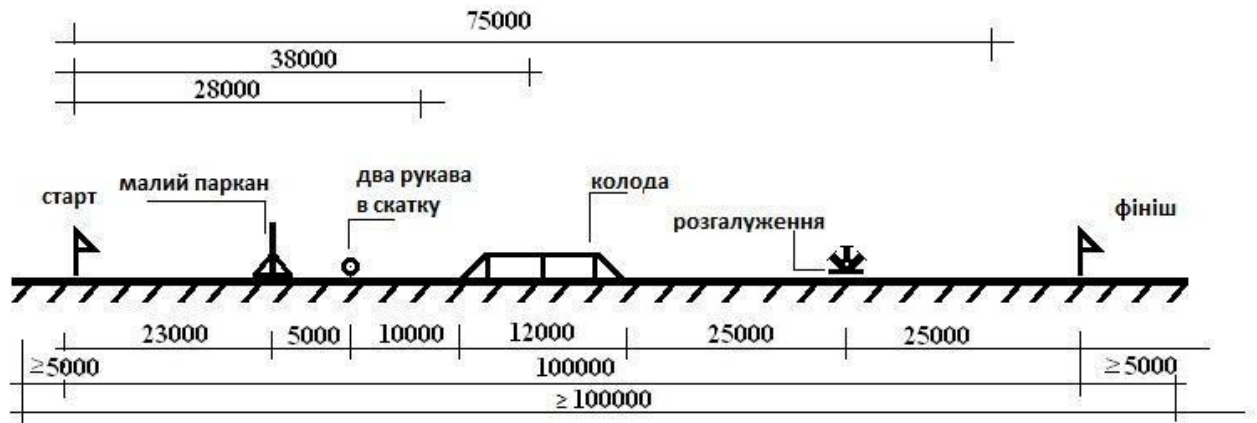

Рисунок Д.1 – Приклад облаштування полоси з перешкодами

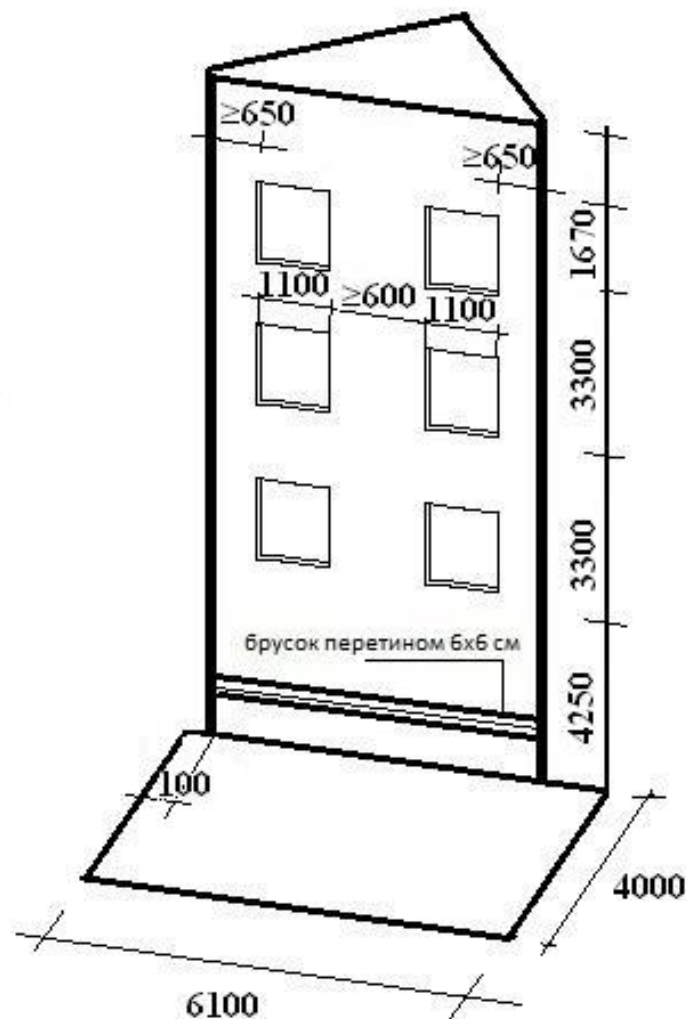

Рисунок Д.2 – Приклад облаштування учбової башти

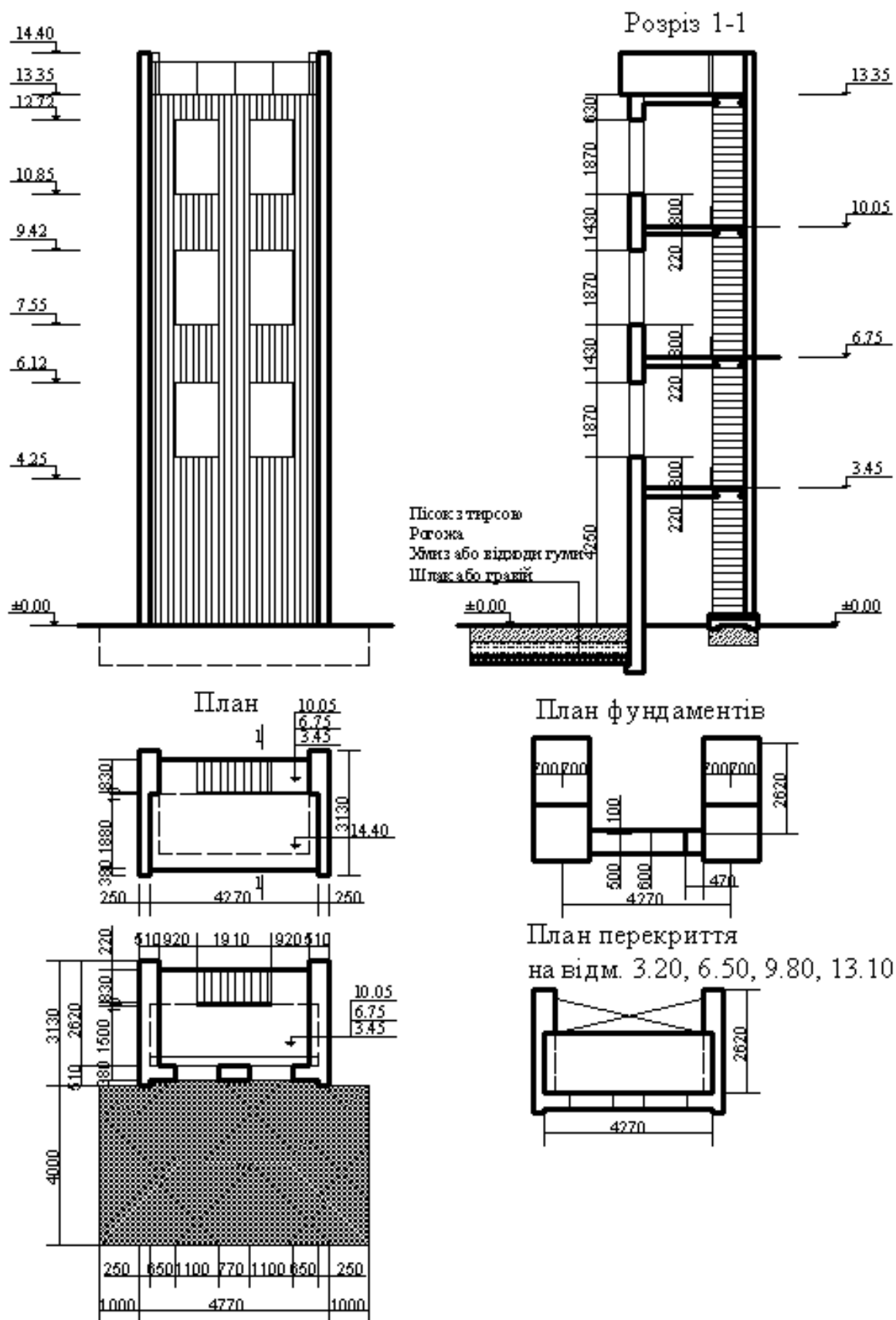

Рисунок Д.3 – Приклад облаштування учбової башти

Місця установки страхувальних блоків

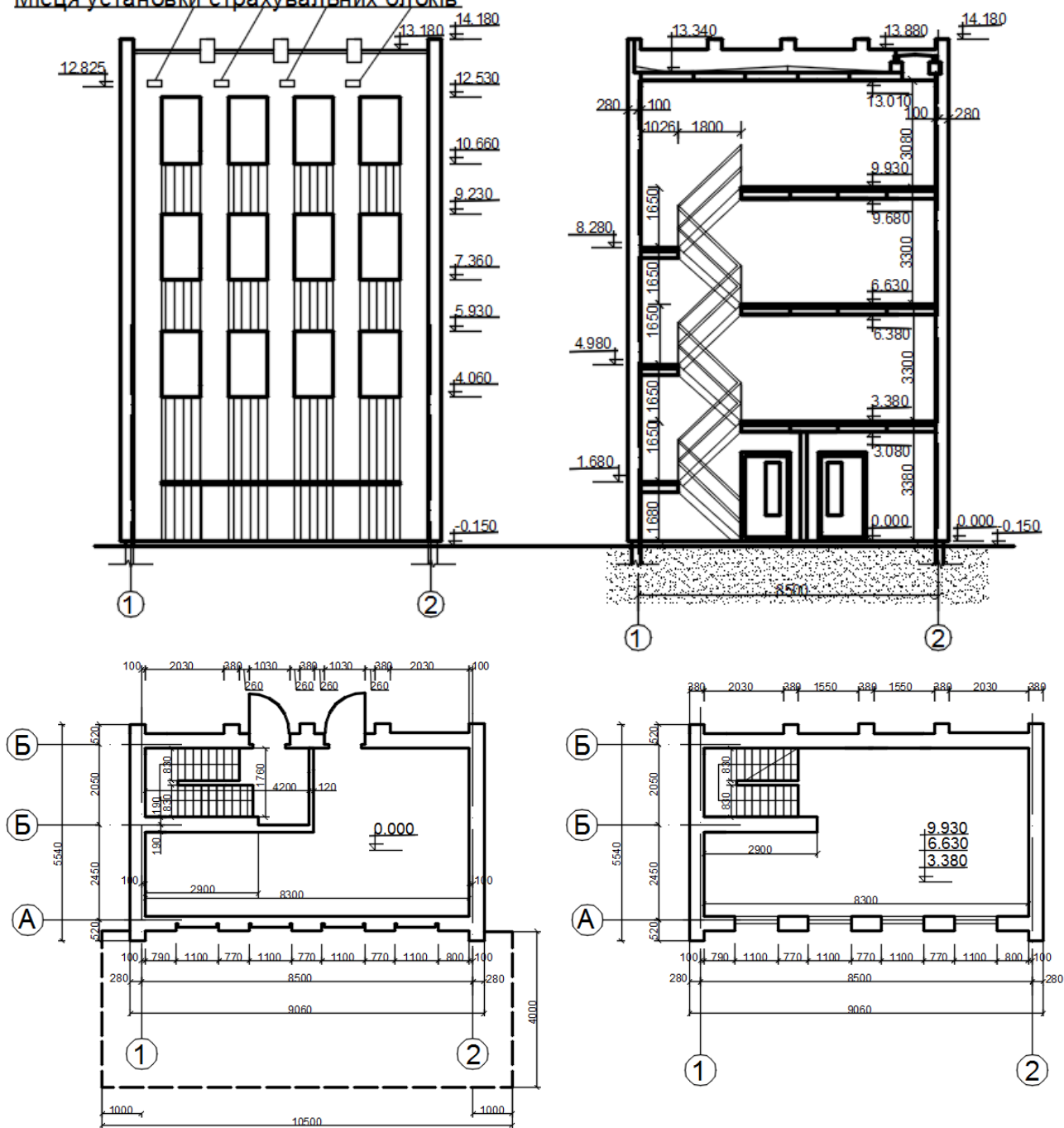

Рисунок Д.4 – Приклад облаштування учбової башти

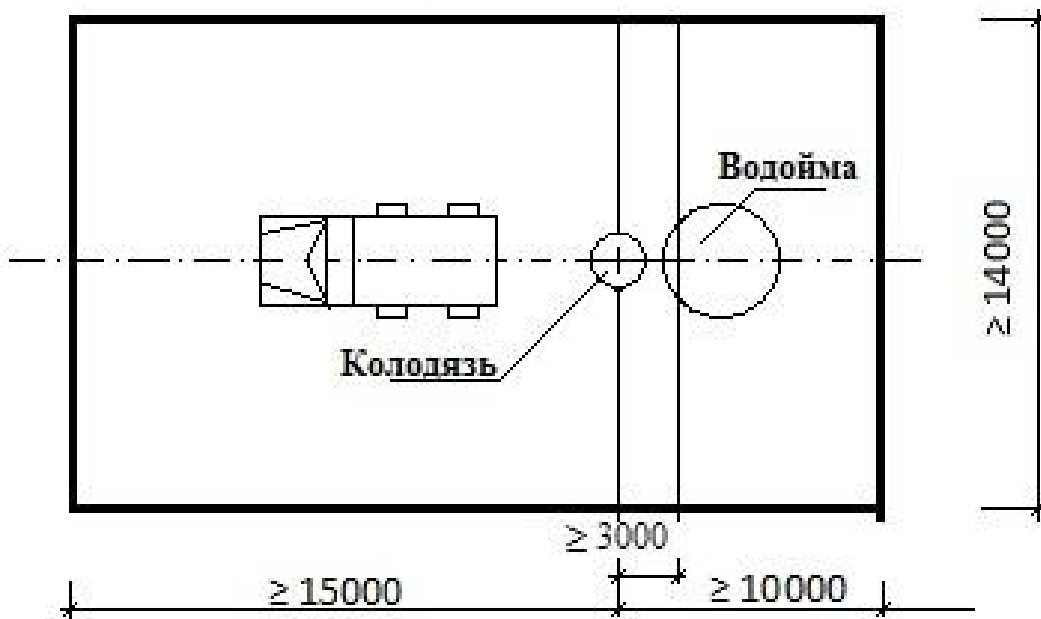

Рисунок Д.5 – Приклад влаштування водойми та/або пожежного гідранту, резервуару для проведення учбово-тренувальних занять

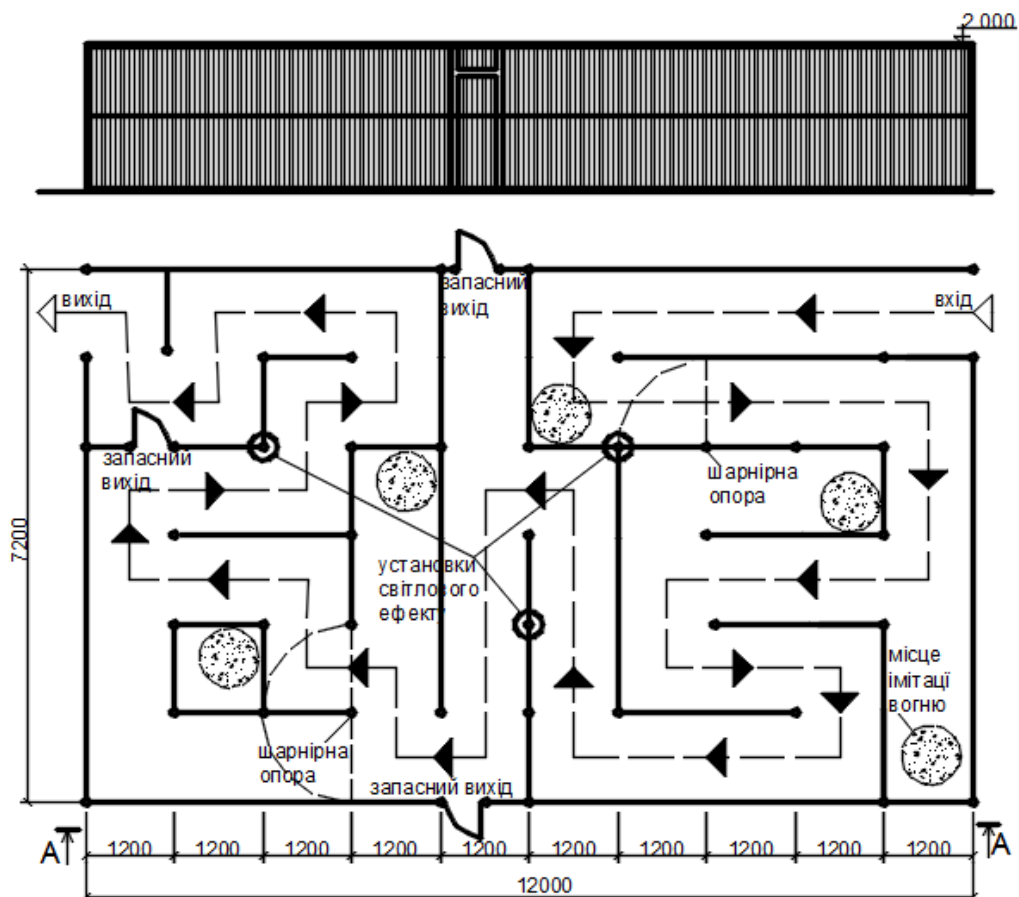

Рисунок Д.6 – Приклад облаштування полоси психологічної підготовки на території учбово-тренувальної зони типу «лабіринт»

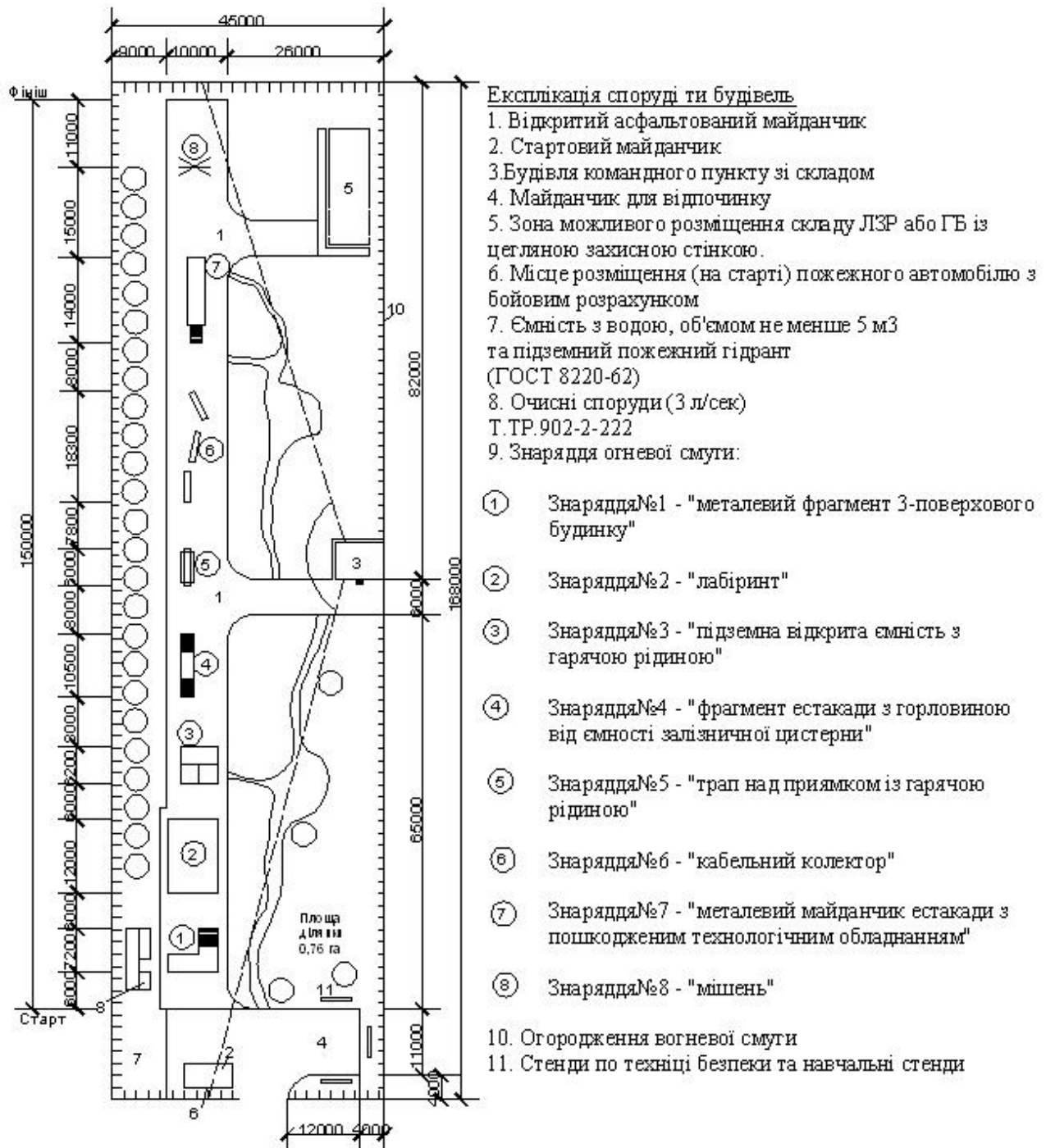
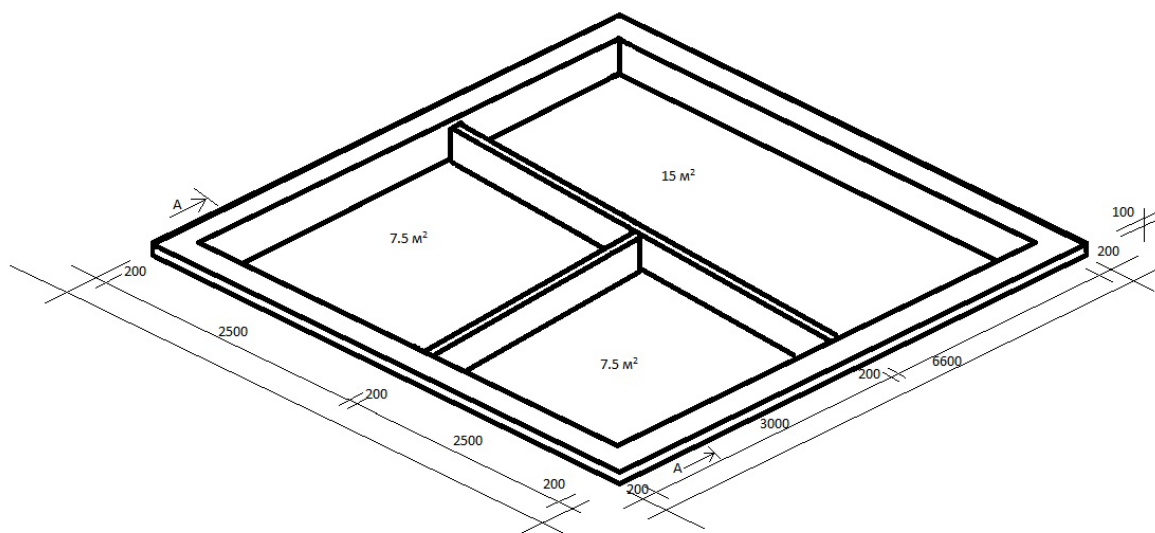

Рисунок Д.7 – Приклад облаштування полоси психологічної підготовки на території учбово-тренувальної зони

ПЕРЕРІЗ А-А

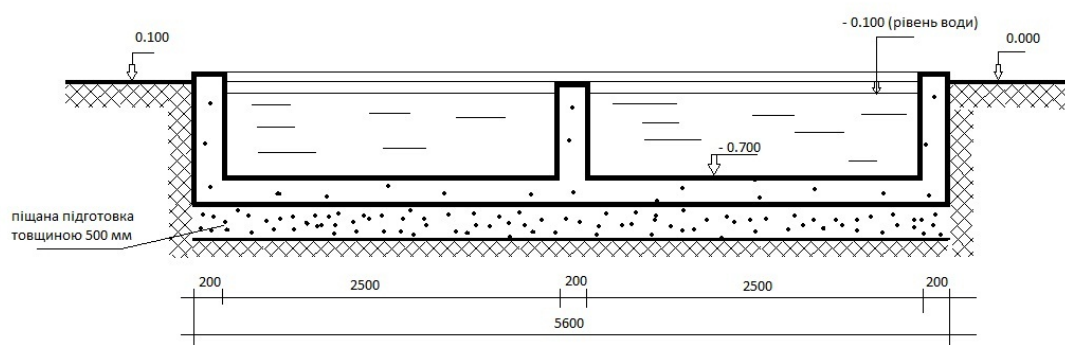

Рисунок Д.8 – Приклад облаштування прямоку з ємкістю для відпрацювання гасіння вогнища пожежі класу В у полосі психологічної підготовки.

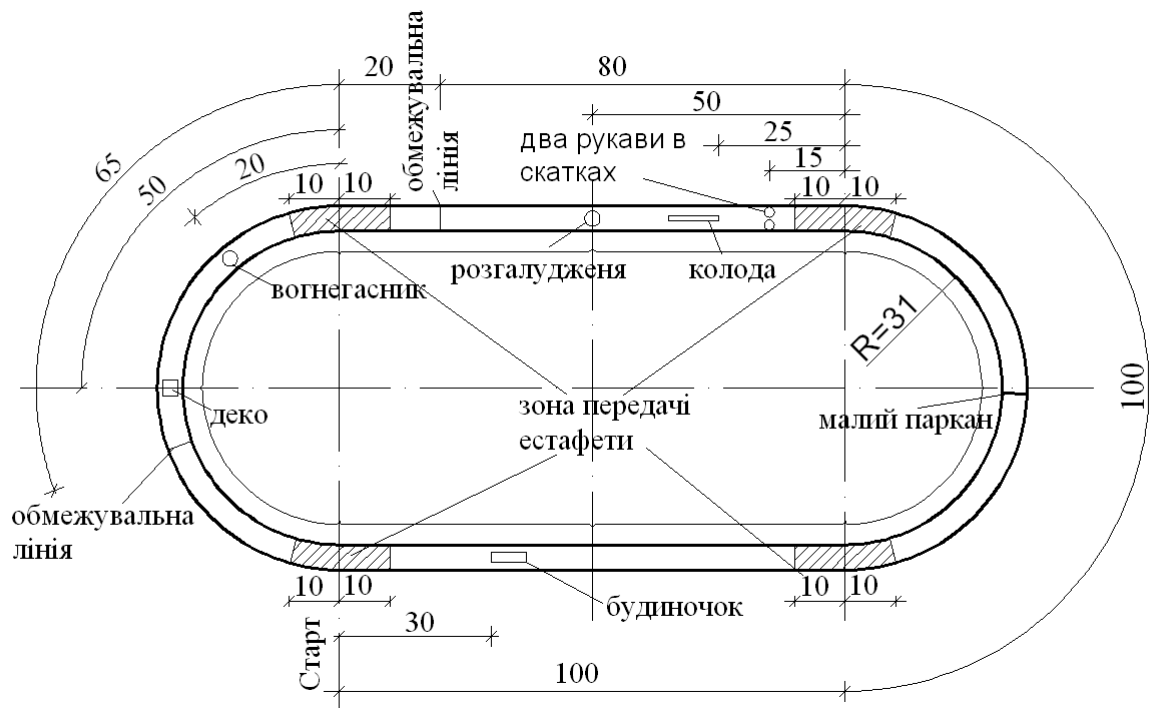

Рисунок Д.9 – Приклад улаштування площадки для проведення пожежної естафети

Примітка: на рисунку Д.9 всі розміри наведено в метрах.

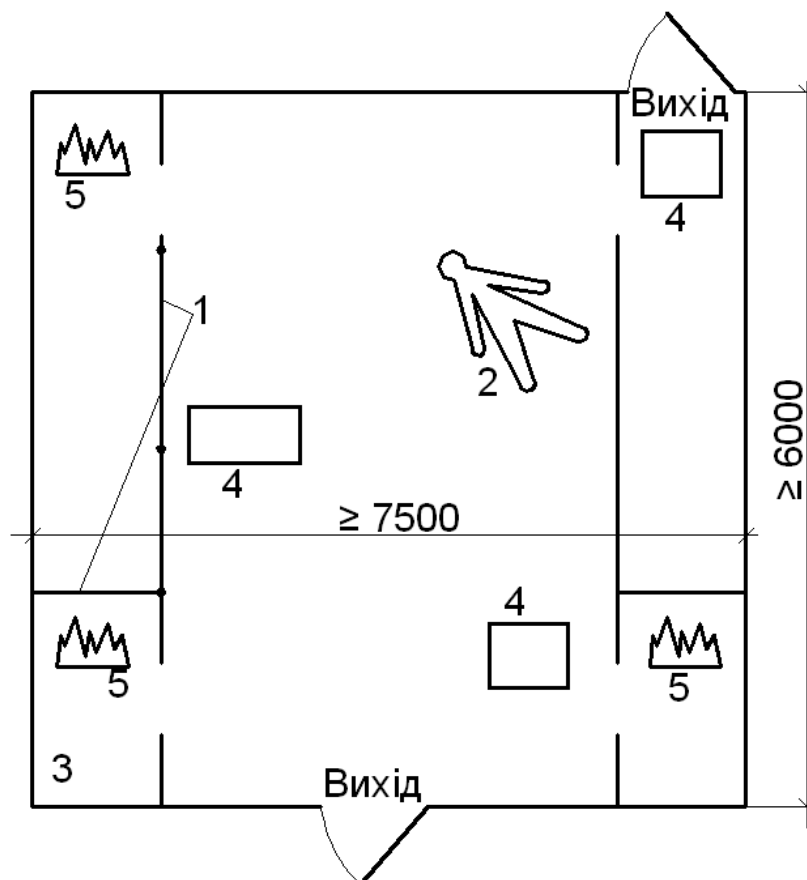

Рисунок Д.10 – Приклад облаштування тренувального залу газо-димової підготовки

ДОДАТОК Е

(обов'язковий)

НОРМИ НАЛЕЖНОСТІ ПРИМІЩЕНЬ БУДИНКУ ПОЖЕЖНОГО ДЕПО, А ТАКОЖ ЇХ ПЛОЩА

Таблиця Е.1 – Необхідність проектування відповідних приміщень будинку пожежного депо

Приміщення в будинках пожежної частини	Типи пожежно-рятувальних частин		
	I	II	III
Приміщення в будинку пожежного депо			
Гараж для аварійно-рятувальної техніки з приміщеннями технічного обслуговування:			
гараж-стоянка	+	+	+
майстерня	+	*	—
технічний пост (пост обслуговування автомобілів)	+	+	*
комора інструментів та запасних частин	+	+	*
пост мийки аварійно-рятувальної техніки	+	*	—
кабінет безпеки руху	+	+	—
Пункт зв'язку пожежно-рятувальної частини:			
диспетчерська	+	+	*
апаратна	*	—	—
аккумуляторна	*	—	—
кімната персоналу пункту зв'язку	+	+	—
Рукавна база:			
приміщення для зберігання та дрібного ремонту пожежних рукавів	+	+	*
приміщення для миття та сушіння рукавів	+	+	*
Контрольний пост ГДЗС			
приміщення для зберігання та перевірки засобів індивідуального захисту органів дихання і зору	+	+	+
компресорна	+	*	*
кабінет старшого майстра (майстра) ГДЗС	+	*	—
Службові приміщення:			
кабінет начальника частини	+	+	—
кабінет заступника начальника частини	+	*	—
канцелярія (приймальна)	+	*	—
кабінет начальника чергової зміни	+	+	*
навчальний клас	+	+	*
кімната психологічного розвантаження	+	+	—
караульне приміщення	+	+	+
кімната для роботи з персоналом	+	+	—
кімната інструктажу населення	+	*	—
Допоміжні приміщення:			
гардероб	+	+	+
гардероб для спеціального форменого одягу	+	+	+

побутова кімната	+	+	-
душова та туалет	+	+	+
кімната для прання та сушіння форменого одягу	+	+	+
кімната для підігріву та приймання їжі	+	+	+
склад речового майна	+	+	*
гімнастичний зал	+	+	*
Службові квартири	+	*	*
Гуртожиток для особового складу	+	*	—
Гараж резервної пожежної та аварійно-рятувальної техніки			
гараж-стоянка	+	+	+
Приміщення складів			
Склад піноутворювача	+	*	*
Склад вогнегасних порошків	+	—	—
Склад паливо-мастильних матеріалів	+	*	*
Приміщення очисних споруд			
Приміщення очисних споруд	+	—	—
Навчально-тренувальна зона			
Навчальна пожежна башта з майданчиком	+	+	*
Теплодимокатера	+	*	-
Відкриті майданчики для волейболу та баскетболу	+	*	-
Водойма та пожежний гідрант з майданчиком для пожежної та аварійно-рятувальної техніки	+	+	*
Спортивно-гімнастичний зал	+	*	-
Майданчик для відпочинку чергової зміни	+	+	*
<p>Примітка 1. В центральних пожежних частинах до складу приміщень пожежного депо допускається додатково включати:</p> <ul style="list-style-type: none"> - навчальна пожежна башта з майданчиком на 4 вікна; - базу ГДЗС; - рукавний центр; - конференц-зал з кінопроекційною. <p>Примітка 2. Позначення до таблиці:</p> <ul style="list-style-type: none"> + вимагається наявність даного приміщення; * рекомендується наявність даного приміщення; — не вимагається наявність даного приміщення. <p>Примітка 3. Примітка: в центральних пожежних частинах до складу учбово-тренувальної зони допускається додатково включати:</p> <ul style="list-style-type: none"> - вогневу смугу психологічної підготовки; - майданчик для пожежної естафети; - тренувальний комплекс ГДЗС. <p>Примітка 4. Перелік приміщень, споруд та майданчиків пожежно-рятувальної частини III типу, яка вбудована в житлові та громадські будинки визначається завданням на проектування.</p>			

Таблиця Е.2 – Площа приміщень будинку пожежного депо

Приміщення в будинках пожежної частини	Типи пожежно-рятувальних частин						
	І			ІІ			ІІІ
	12	10	7	6	4	2	1
Приміщення в будинку пожежного депо							
Гараж для аварійно-рятувальної техніки з приміщеннями технічного обслуговування:							
гараж-стоянка	860	720	580	440	210	70	70
майстерня	30	30	30	25	20	20	-
технічний пост (пост обслуговування автомобілів)	90	90	90	90	90	70	70
комора інструментів та запасних частин	20	20	15	15	10	10	10
пост мийки аварійно-рятувальної техніки	90	90	90	90	90	90	-
кабінет безпеки руху	20	20	18	15	15	15	-
Пункт зв'язку пожежно-рятувальної частини:							
диспетчерська	20	18	18	15	15	12	12
апаратна	15	15	12	12	10	10	-
акумуляторна	12	12	12	10	8	8	8
кімната персоналу пункту зв'язку	10	10	10	10	8	8	8
Рукавна база:							
приміщення для зберігання та дрібного ремонту пожежних рукавів	45	45	35	25	20	10	10
приміщення для миття та сушіння рукавів	30	30	25	20	18	16	16
Контрольний пост ГДЗС							
приміщення для зберігання та перевірки засобів індивідуального захисту органів дихання і зору	35	30	25	20	30	20	20
компресорна	12	12	12	10	10	10	8
кабінет старшого майстра (майстра) ГДЗС	12	12	12	10	10	8	-
Службові приміщення:							
кабінет начальника частини	16	16	16	14	12	10	-
кабінет заступника начальника частини	12	12	12	12	10	8	-
канцелярія (приймальна)	14	14	12	12	10	8	-
кабінет начальника чергової зміни	12	12	12	10	10	8	8
навчальний клас	2,5 м ² на людину, з розрахунку 100% чисельності чергової зміни						
кімната психологічного розвантаження	30	30	30	30	30	-	-
караульне приміщення (кімната	4,5 м ² на людину, з розрахунку 150%						

відпочинку чергової зміни)	чисельності чергової зміни						
кімната для роботи з персоналом	12	12	12	10	10	10	-
кімната інструктажу населення	40	40	40	40	30	30	-
Допоміжні приміщення:							
гардероб	1 м ² на людину, з розрахунку 100% чисельності особового складу						
гардероб для спеціального форменого одягу	4 м ² на людину, з розрахунку 150% чисельності особового складу						
побутова кімната	12	12	12	10	10	10	8
душова та туалет	1 м ² на людину, з розрахунку 100% особового складу всіх чергових змін						
кімната для прання та сушіння форменого одягу	15	15	12	12	12	10	10
кімната для підігріву та приймання їжі	20	16	14	12	8	6	6
	+ 1,4 м ² на людину, з розрахунку 75% чисельності чергового краулу						
склад речового майна	55	45	40	30	18	12	12
гімнастичний зал	280	160	80	45	40	40	40
Службові квартири	Згідно з ДБН В.2.2-15 «Житлові будинки»						
Гуртожиток для особового складу, осіб	60	50	40	30	30	20	-
Гараж резервної пожежної та аварійно-рятувальної техніки							
гараж-стоянка	48 м ² на один автомобіль						
Приміщення складів							
Склад піноутворювача	280	280	200	200	150	-	-
Склад вогнегасних порошків							
Склад паливо-мастильних матеріалів							
Приміщення очисних споруд							
Приміщення очисних споруд	Згідно з ВСН 01-89			-	-	-	-
Навчально-тренувальна зона							
Навчальна пожежна башта з майданчиком	540	540	540	540	250	-	-
Теплодимокатера	45	45	45	45	45	45	-
Відкриті майданчики для волейболу та баскетболу	612	612	-	-	-	-	-
	-	-	360	360	360	-	-
Водойма та пожежний гідрант з майданчиком для пожежної та аварійно-рятувальної техніки	150	150	150	150	150	75	75
Спортивно-гімнастичний зал	580	580	320	320	-	-	-
Майданчик для відпочинку чергової зміни	60	55	50	45	40	20	20

БІБЛІОГРАФІЯ

1 Постанова Кабінету Міністрів України від 27 листопада 2013 р. № 874 *Про затвердження критеріїв утворення державних пожежно-рятувальних підрозділів (частин) Оперативно-рятувальної служби цивільного захисту в адміністративно-територіальних одиницях та переліку суб'єктів господарювання, де утворюються такі підрозділи (частини)*

2 ДБН Б.1.1-Х:201Х Містобудування. Планування і забудова територій

3 ДБН В.1.1-7:2016 *Пожежна безпека об'єктів будівництва. Загальні вимоги*

4 ДБН В.1.2-12-2008. *Будівництво в умовах ущільненої забудови. Вимоги безпеки*

5 ДБН В.2.2-13-2003. *Спортивні та фізкультурно-оздоровчі споруди*

6 ДБН В.2.2-15-2005 *Житлові будинки. Основні положення*

7 ДБН В.2.2-9-2009 *Громадські будинки та споруди. Основні положення*

8 ДБН В.2.5-64:2012 *Внутрішній водопровід та каналізація. Частина I. Проектування. Частина II. Будівництво*

9 ВСН 01-89 *Здания и сооружения. Предприятия по обслуживанию автомобилей*

10 Директива 2012/18/ЄС Європейського Парламенту та Ради про контроль значних аварій, пов'язаних з небезпечними речовинами